

SMART koncepcia rozvoja kultúry Žilinského samosprávneho kraja Návrhová časť

Obsah

III Strategická časť	1
III.1 Globálny cieľ	1
III.2 Strategické priority	2
III.3 Súlad so strategickými prioritami na vyššej úrovni	2
III.4 Identifikácia synergii a komplementarít	3
III.5 Stručný popis navrhnutých opatrení a aktivít	4
III.6 Kľúčové ukazovatele výkonnosti (KPI)	10
IV Vykonávacia časť	16
IV.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie koncepcie	16
IV.2 Indikatívny časový harmonogram realizácie koncepcie	24
IV.3 Indikatívny finančný harmonogram realizácie koncepcie	30
IV.4 Indikatívny zoznam projektových zámerov a smart riešení	34
IV.5 Monitorovanie a hodnotenie koncepcie	37

III Strategická časť

III.1 Globálny cieľ

„Ochraňovať kultúrne dedičstvo, zvyšovať efektívnosť fungovania kultúrnych inštitúcií, rozvíjať kultúrny potenciál kraja a prehlbovať spoluprácu ľudí.“

Náš Žilinský kraj má vysoký kultúrny potenciál, ktorý spočíva nielen v bohatej histórii, existencii nádherných hradov, zámkov, kaštieľov, historických budov, pamäťových inštitúcií s umeleckými dielami, zbierkovými predmetmi, ktoré spoluvytvárajú kultúrne bohatstvo v jednotlivých prirodzených regiónoch kraja, ale aj v kreativite a kultúrnej vyspelosti obyvateľov kraja. Vytvárať podmienky k jeho využitiu a rozvíjať kultúrny potenciál je prirodzeným úsudkom každej zodpovednej komunity.

Bohaté kultúrne dedičstvo kraja tvoria myšlienky, ľudová slovesnosť, piesne, hudobné diela, divadelné predstavenia, audiovizuálne rozhlasové a televízne diela, filmy, kultúrne podujatia, dokumenty, články, knihy, noviny, časopisy, dobové fotografie, umelecké diela (fotografie, obrazy, sochy, inštalácie...), stavby (hrady, zámky, obydlia...), predmety dokumentujúce spôsob života (odev, nástroje...) a pod. Je našou zodpovednosťou a povinnosťou toto dedičstvo chrániť, zveľaďovať, skúmať i prezentovať.

Hlavným cieľom operačného programu Efektívna verejná správa je posilňovať inštitucionálne verejné kapacity a zvyšovať efektívnosť verejnej správy. Efektívnosť kultúrnych inštitúcií je daná ich činnosťou, napĺňaním ich poslania, schopnosťou vedieť pritiahnúť návštevníkov a ich príspevkom k zvyšovaniu kultúrnej úrovne kraja. Súčasnou výzvou je lepšie využitie rýchlo sa vyvíjajúcich inteligentných (smart) technologických riešení v kultúrnych inštitúciách, ktoré môžu veľkou mierou prispieť k zvyšovaniu efektívnosti ich fungovania.

Spolupráca ľudí a inštitúcií je znakom vyspelosti každej krajiny a predpokladom vzniku synergických efektov. Zdravá konkurencia a spolupráca vytvára pozitívnu atmosféru súťaživosti, žičlivosti, kreativity, výmeny skúseností a vzájomného obohacovania sa. Preto je našim prirodzeným cieľom prehlbovať spoluprácu ľudí, inštitúcií a rôznych organizácií pôsobiacich v oblasti kultúry.

III.2 Strategické priority

Priorita 1	Aktívna ochrana a využitie kultúrneho dedičstva Žilinského kraja
Priorita 2	Efektívne fungovanie kultúrnych inštitúcií Žilinského samosprávneho kraja
Priorita 3	Rozvoj kultúrneho potenciálu a kreatívneho priemyslu v Žilinskom kraji

III.3 Súlad so strategickými prioritami na vyššej úrovni

Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenska radí medzi faktory rozvoja Slovenska „výborný kultúrnohistorický potenciál a prírodný potenciál“. Hlavným opatrením udržateľného rastu je „zvyšovať kvalitu životného prostredia vo všetkých jeho zložkách (vrátane ochrany kultúrnohistorického dedičstva) ako predpokladov rastu kvality života obyvateľstva“. Jedným z ďalších navrhovaných opatrení je „riadenie a prepájanie environmentálnych, krajinných a kultúrnych hodnôt regiónov“, čo je tiež cieľom Územnej agendy Európskej únie 2020. Navrhované priority Smart koncepcie rozvoja kultúry ŽSK sú v súlade s prioritami Národnej stratégie regionálneho rozvoja.

Prioritami Stratégie rozvoja kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike z roku 2014 sú „budovanie efektívneho systému pre rozvoj kreatívneho priemyslu“ a „podpora kvalitných ľudských zdrojov“. Je vidieť súlad so SMART koncepciou ŽSK s navrhovanou Prioritou 3 „Rozvoj kultúrneho potenciálu a kreatívnych odvetví v Žilinskom samosprávnom kraji“, najmä opatreniami „Udržanie a budovanie efektívneho systému podpory subjektov a aktérov, pôsobiacich v oblasti kultúry na území kraja“ a „Vytváranie podmienok pre rozvoj nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu“.

Z nových strategických dokumentov na národnej úrovni je najdôležitejším „Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030“. Tento dokument obsahuje tri integrované rozvojové programy, z ktorých prvým je „Prírodné zdroje, ľudské zdroje a kultúrny potenciál“. Oblasť kultúry sa v ňom týka rozvojová línia 1.3 Rozvoj kultúrneho potenciálu. Navrhované priority SMART koncepcie rozvoja kultúry ŽSK sú plne v súlade s prioritami tejto rozvojovej línie.

Najdôležitejším nástrojom regionálneho rozvoja na úrovni kraja je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR), ktorý bol schválený v roku 2015 a stále je v platnosti. V súčasnosti sa v rámci projektu Inteligentný a lepší Žilinský samosprávny kraj pripravuje nový Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja pre programovacie obdobie 2021–2028 (PHSR ŽSK 2021+), ktorý bude „zastrešovať“ aj SMART koncepciu rozvoja kultúry ŽSK. Platný rozvojový plán kraja pokrýva rozvoj v oblasti kultúry v 4. strategickom ciele – „Rešpektovaním a rozvíjaním špecifických črt regiónov na území kraja podporovať rast ich atraktívnosti“. Špecifickým cieľom 4.4 je „Racionálne a efektívne využívať prírodné a kultúrne dedičstvo regiónov pre rozvoj kraja“.

Navrhované priority koncepcie sú tiež v súlade návrhom strategickej časti nového PHSR ŽSK 2021+, ktorý je uvedený vo Vstupnej správe Integrovannej územnej stratégie kraja, konkrétne so strategickým cieľom 5.1 – „Zhodnotenie, racionálne a efektívne využívanie kultúrneho a prírodného potenciálu pre udržateľný rozvoj regiónov“ priority 5 – Identita, atraktivita a sebestačnosť. Kľúčovým a nosným projektom v plánovanom integrovanom projektovom balíčku 4: „Atraktívne regióny“ je projekt s názvom „Rozvoj kultúrno-historického potenciálu a posilnenie atraktivity regiónov kraja“. Navrhnuté aktivity v tomto projekte sú: „Obnova vybraných kultúrnych pamiatok pre rozvoj turizmu a kultúrno-kreatívneho priemyslu“ a „Prezentácia a digitalizácia kultúrneho dedičstva“ (rozvoj regionálneho turistického portálu (150 tis. EUR), „Oživenie a zatriaktivnenie vybraných expozícií s využitím smart riešení“ (2 mil. eur), „Uchovanie kultúrnych a historických hodnôt – ochrana expozícií a zbierok“ (1 mil. eur)).

III.4 Identifikácia synergií a komplementarít

Realizácia navrhovaného systému priorít, opatrení a aktivít je závislá od činnosti Odboru kultúry ŽSK, jednotlivých kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja a tiež subjektov nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu v kraji. Realizácia navrhnutých opatrení závisí tiež od úzkej spolupráce všetkých subjektov v kultúre pôsobiacich v kraji, od vzájomnej podpory a hľadania spoločných riešení. Oblasť kultúry má v rozpočte samosprávneho kraja podiel necelých 5 %, tento podiel by nemal klesnúť, naopak, na zvýšenie počtu kultúrnych aktivít, zvýšenie statusu pracovníkov v kultúre a ich lepšie ohodnotenie je potrebné pridelené prostriedky na kultúru z rozpočtu ŽSK postupne zvyšovať. Týka sa to nielen pracovníkov krajom zriadených kultúrnych organizácií, ale tiež pracovníkov na „voľnej nohe“ v nezávislej kultúre, ktorí k svojej činnosti (a prežitiu) potrebujú finančnú podporu z verejných zdrojov, a to aj zo zdrojov rozpočtu Žilinského kraja.

Hlavným interným vplyvom na realizáciu navrhovaných aktivít je rozhodovanie poslancov kraja o pridelení finančných prostriedkov na kultúru a tiež stanovisko a podpora županky kraja. To sa týka finančných prostriedkov určených na prevádzku inštitúcií, ale tiež na ich kapitálové výdavky. Navrhované opatrenia tiež súvisia s investičnou politikou kraja a jej prioritami. Najmä opatrenie, ktoré sa týka zavádzania smart technologických riešení, je úzko spojené s dobrým technickým stavom budov, ich elektrických rozvodov, pripojením na rýchly širokopásmový internet a pokrytím Wi-fi signálom. Investičná politika kraja by mala dopĺňať tieto opatrenia väčším dôrazom na tieto investície.

Najväčším externým vplyvom je v súčasnosti existujúca pandémia COVID-19. Ako je uvedené v časti II.9.1, kultúrne a kreatívne odvetvia patria medzi najviac pandémiou postihnuté odvetvia. Ide v prvom rade o zníženie počtu návštevníkov expozícií a kultúrnych podujatí, čoho následkom je pokles príjmov subjektov kultúry. Pri kultúrnych zariadeniach v pôsobnosti kraja ide o zníženie finančnej sebastačnosti a väčší tlak na zvýšenie príspevkov z rozpočtu kraja. Pri nezávislej kultúre výpadok príjmov ohrozuje samotnú existenciu kultúrnych subjektov a ich zotrvanie v kultúrnom a kreatívnom odvetví.

Veľký vplyv má tiež, samozrejme, aj existujúca legislatíva a z centrálnej úrovne definované štandardy platné pre oblasť kultúry. Necitlivé zásahy v legislatíve môžu tiež vytvoriť ohrozenie realizácie navrhovaných opatrení a aktivít.

Strategická časť je kompatibilná s navrhovanou štruktúrou cieľov a opatrení vznikajúceho nového Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja kraja, ako je opísané v predchádzajúcej časti.

Synergia je potrebná aj s investičnou politikou kraja, aby zariadenia boli pripravené na nasadenie smart IoT technológií, a zvýšili tak svoju atraktivnosť pre návštevníkov a mohli využívať nové formy prezentácie expozícií či zbierkových predmetov. To by sa malo odraziť v zmene priorít investovania do majetku kraja, aby sa predišlo ohrozeniam, ktoré nová pandemická a tiež post-pandemická doba prináša. Investovanie do technickej pripravenosti budov na nové technológie a nové formy prezentácie kultúrneho dedičstva zvýši atraktivnosť kultúrnych inštitúcií, pritiahne návštevníkov, zvýši finančnú sebastačnosť inštitúcií a eliminuje/oslabí tlak na rozpočet kraja.

Rozvoj kultúry je úzko spojený s rozvojom cestovného ruchu, čo vytvára požiadavku na silnú synergiu rozvojových zámerov v oboch oblastiach. Existujúce a nové produkty cestovného ruchu by mali čo najviac obsahovať aj ponuku kultúrnych inštitúcií v kraji, aby smerovali návštevníkov ku kultúrnemu dedičstvu kraja. Budovanie chýbajúcich ubytovacích a stravovacích kapacít by malo zohľadniť lokalizáciu existujúcich kultúrnych inštitúcií, aby návštevníci dostávali ponuku čo najlepších komplexných produktov, obsahujúcich aj prezentáciu kultúrneho dedičstva jednotlivých regiónov kraja. Medzi navrhovanými aktivitami je aj odporúčanie začlenenia kultúrnych inštitúcií do organizácií destinačného manažmentu, aby mohli lepšie ovplyvňovať a navrhovať chystané aktivity pre návštevníkov kraja. Rovnako to platí pre aktívnejšiu spoluprácu so súkromnými poskytovateľmi služieb v oblasti cestovného ruchu na území kraja. Nové marketingové stratégie kultúrnych inštitúcií by mali brať do úvahy možné synergie pri propagácii so súkromným sektorom.

III.5 Stručný popis navrhnutých opatrení a aktivít

Tab. Priority a opatrenia

Priorita 1	Aktívna ochrana a využitie kultúrneho dedičstva Žilinského kraja
Opatrenie 1	Vytváranie a zlepšovanie podmienok pre realizáciu vedecko-výskumnej činnosti vrátane výstupov (výstavy, publikácie)
Opatrenie 2	Realizácia odbornej ochrany, bezpečnosti a evidencie kultúrneho dedičstva a ich digitalizácia
Opatrenie 3	Udržiavanie a rozširovanie ponukového portfólia kultúrnych inštitúcií vrátane akvizícií
Opatrenie 4	Modernizácia prezentácie kultúrneho dedičstva a rozširovanie doplnkových služieb s využitím smart riešení – inovácií, nových technológií a nových metód marketingu
Opatrenie 5	Ochrana a obnova národných kultúrnych pamiatok
Priorita 2	Efektívne fungovanie kultúrnych inštitúcií Žilinského samosprávneho kraja
Opatrenie 6	Znižovanie investičného dlhu na budovách kultúrnych inštitúcií a zlepšenie ich technického vybavenia
Opatrenie 7	Vytvorenie systému monitoringu návštevnosti kultúrnych inštitúcií kraja a informačných databáz
Opatrenie 8	Zlepšenie starostlivosti o návštevníkov a socioekonomických partnerov a marketingovej komunikácie
Opatrenie 9	Zvyšovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov vrátane kompetencií 21. storočia
Opatrenie 10	Citlivé a motivované udržanie/zvyšovanie finančnej sebestačnosti kultúrnych inštitúcií
Opatrenie 11	Vytváranie podmienok pre zabezpečenie dostatku odborných pracovníkov v oblasti kultúry
Priorita 3	Rozvoj kultúrneho potenciálu a kreatívnych odvetví v Žilinskom kraji
Opatrenie 12	Udržanie a budovanie efektívneho systému podpory subjektov a aktérov pôsobiacich v oblasti kultúry na území kraja
Opatrenie 13	Podpora tvorby, výroby, produkcie a distribúcie umeleckej tvorby
Opatrenie 14	Podpora budovania partnerstiev na regionálnej, slovenskej a medzinárodnej úrovni vrátane verejno-súkromných partnerstiev
Opatrenie 15	Vytváranie podmienok pre rozvoj nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu v rámci budovania regionálneho ekosystému
Opatrenie 16	Rozvoj nástrojov motivácie pre dobrovoľnícku prácu v oblasti kultúry
Opatrenie 17	Poskytovanie metodologickej podpory subjektom pôsobiacim v oblasti kultúry na území kraja
Opatrenie 18	Využívanie cudzích finančných zdrojov (EŠIF, INTERREG, MK SR, EEA granty, súkromné zdroje a iné)

Priorita 1: Aktívna ochrana a využitie kultúrneho dedičstva Žilinského kraja

OPATRENIE 1: Vytváranie a zlepšovanie podmienok pre realizáciu vedecko-výskumnej činnosti vrátane výstupov (výstavy, publikácie)

A: podporovať a motivovať zamestnancov vo vlastnom odbornom a profesionálnom raste prostredníctvom ich vedecko-výskumnej činnosti (dizertačné a rigorózne práce, originálny výskum, medzinárodná certifikácia), podporovať a umožňovať ich účasť na konferenciách, workshopoch a iných podujatiach

A: aktívne vyhľadávať domáce i zahraničné grantové schémy, donorov a partnerstvá podporujúce výstavy, publikácie a iné výstupy (napr.: pri príležitosti jubileí významných osobností a výročí dôležitých udalostí) a zapájať sa do projektov spolupráce a partnerstiev v oblasti vedecko-výskumnej činnosti

A: modernizovať nástroje IKT pre vedecko-výskumnú činnosť v kultúrnych inštitúciách

OPATRENIE 2: Realizácia odbornej ochrany, bezpečnosti a evidencie kultúrneho dedičstva a ich digitalizácia

A: obstaráť potrebné IKT a pokračovať v digitalizácii kultúrneho dedičstva (zbierkových predmetov múzeí a galérií, divadelných predstavení, poznatkov z astronomických pozorovaní atď.)

A: vybudovať chýbajúce depozitárne a skladové priestory kultúrnych inštitúcií ŽSK

A: obstaráť a inštalovať technologické vybavenie na automatizované systémy monitoringu a regulácie prostredia (teplota, prašnosť, vlhkosť a pod.) budov, najmä depozitárnych priestorov a dielní

A: vybudovať inteligentné kamerové systémy pre zabezpečenie bezpečnosti zbierok a návštevníkov

OPATRENIE 3: Udržiavanie a rozširovanie ponukového portfólia kultúrnych inštitúcií vrátane akvizícií

A: zvyšovať atraktivitu prezentácie kultúrneho dedičstva zavedením moderných technológií rozšírenej reality a ďalších smart riešení

A: aktívne vyhľadávať príležitosti a implementovať projekty pre rozšírenie portfólia zbierkových predmetov

A: zaviesť/rozvíjať systém „adoptovania exponátu“ v rámci získavania donorov (sponzoring, crowdfunding)

A: vytvoriť platformu pre výmenu informácií a spoločný postup pre získavanie akvizícií

OPATRENIE 4: Modernizácia prezentácie kultúrneho dedičstva a rozširovanie doplnkových služieb s využitím smart riešení – inovácií, nových technológií a nových metód marketingu

A: obstaráť IKT (HW a SW) na riešenia rozšírenej reality (angl.: augmented reality) a ďalších smart riešení

A: rozširovať vhodnú online prezentáciu kultúrneho dedičstva, tvorbu produktov rozšírenej reality pomocou IKT netradičným/moderným spôsobom prezentovania kultúrneho dedičstva a popularizácie kultúry prostredníctvom sociálnych sietí, mobilných a digitálnych technológií mladšej generácii im blízkym spôsobom (krátke videá, teaser, vlogy, online prenosy, hry a prvky gamefikácie...)

A: obstaráť IKT na smart zobrazovanie zbierkových predmetov

A: tvorba produktov na smart riešenia zobrazovania zbierkových predmetov pomocou IKT

A: rozširovať existujúcu ponuku kultúrnych inštitúcií o doplnkové služby predaja pamiatkových predmetov, občerstvenia, posluchárne, detské kútiky a podobne pre konkrétne sociálne skupiny (rodiny, dôchodcov, študentov...)

Biznis pohľad: čo chce návštevník, za čo je ochotný zaplatiť – zážitok, emócie, zábava, únik zo stereotypu a pod.

A: využívať IÚI a výzvy pre podporu zavedenia smart technológií a IKT riešení zo strany štátu a EÚ

OPATRENIE 5: Ochrana a obnova národných kultúrnych pamiatok

A: spolupracovať s MK SR pri výbere národných kultúrnych pamiatok (NKP) určených na obnovu

A: v spolupráci s miestnou samosprávou participovať na príprave projektovej dokumentácie pre obnovu NKP

A: v prípade potreby zabezpečiť prípravu projektovej dokumentácie pre obnovu NKP vo vlastníctve kraja a postupne zabezpečovať finančné zdroje na ich rekonštrukciu v rámci investičného plánu a rozpočtu kraja

Priorita 2: Efektívne fungovanie kultúrnych inštitúcií Žilinského samosprávneho kraja

OPATRENIE 6: Znižovanie investičného dlhu na budovách kultúrnych inštitúcií a zlepšenie ich technického vybavenia

A: pokračovať v rekonštrukcii budov a ich rozvodov v súlade s koncepciou spravovania majetku ŽSK

A: zvyšovať energetickú efektívnosť budov kultúrnych inštitúcií investovaním do automatizovaných systémov vykurovania, zatepšovania, regulácie vlhkosti a pod.

A: pokračovať v „debarierizácii“ budov kultúrnych inštitúcií v súlade s koncepciou spravovania majetku ŽSK

A: investovať do obnoviteľných zdrojov energie, zadržiavania vody v areáloch kultúrnych inštitúcií, výsadby stromov, tienenia, triedenia odpadov, recyklovania a ďalších aktivít podporujúcich mitigáciu dopadov klimatických zmien a znižovanie energetickej záťaže

OPATRENIE 7: Vytvorenie systému monitoringu návštevnosti kultúrnych inštitúcií kraja a informačných databáz

A: vytvoriť prehľad o vyťaženi, návštevnosti a záujmu o expozície, podujatia, predstavenia a aktivity kultúrnych inštitúcií

A: získavať analytické dáta o návštevnosti využitím inovatívnych technológií (napr.: dáta mobilných operátorov, senzory, heat mapy, big data, Google analytics a pod.)

OPATRENIE 8: Zlepšenie starostlivosti o návštevníkov a socioekonomických partnerov a marketingovej komunikácie

A: vytvoriť/aktualizovať a implementovať marketingové stratégie kultúrnych inštitúcií

A: zlepšiť marketingové aktivity kultúrnych inštitúcií s využitím moderných technológií a postupov (napr.: PPC kampane na „pozíkovanie“ na „Google search“) na základe analytických dát trhového prostredia a návštevníkov vrátane informácií z knihy návštev a ústnej spätnej väzby

A: zvýšiť povedomie o kultúrnych inštitúciách prostredníctvom kvalitného „brand“ manuálu a jeho uplatňovania v praxi

A: posilniť informačné prvky pri cestách, cyklotrasách a chodníkoch pre podporu návštevnosti kultúrnych inštitúcií

A: zvyšovať ponuku pre školy v regióne na základe ich požiadaviek a pripomienok

A: implementovať ponuku kultúrnych inštitúcií do aplikácií, web portálov a propagačných materiálov tretích strán (cestovný ruch, kultúra, doprava a pod.)

A: realizovať a zlepšovať vzdelávacie aktivity pre návštevníkov (audience development)

A: zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb (celý proces od poskytnutia základnej informácie, cez produkt, po starostlivosť o návštevníka po využití produktu/služby)

A: zvyšovať pridanú hodnotu pre návštevníka poskytnutím nových služieb a zážitkov využitím kreatívneho prístupu (napr.: obsluha vlaku bude jazdiť v tradičných uniformách, vyzývanie návštevníkov, aby sa s nimi odfotili, teraz sú pasívni a majú poobliekané špinavé mikiny)

A: sledovať, vyhodnocovať a zlepšovať spokojnosť návštevníkov na základe monitorovania spätnej väzby a získavania informácií o ich správaní a preferenciách (napr.: realizovať online prieskumy, krátke ankety na webe a sociálnych stránkach a pod.)

A: sledovať a využívať najnovšie trendy a poznatky svetových kultúrnych stánkov z pohľadu PR, komunikácie a starostlivosti o návštevníka (klubové karty, individualizácia/personalizácia ponuky, zľavy, hry, cielená reklama, virálny marketing a pod.)

OPATRENIE 9: Zvyšovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov vrátane kompetencií 21. storočia

A: realizovať školenia, workshopy, stáže a iné vzdelávacie podujatia pre zamestnancov kultúrnych inštitúcií

A: realizovať školenia zamerané na zlepšenie podnikateľských a komunikačných zručností a uplatňovanie „biznis“ pohľadu pre vedúcich pracovníkov kultúrnych inštitúcií

A: realizovať školenia týkajúce sa kompetencií 21. storočia, marketingu a projektového riadenia pre zamestnancov kultúrnych inštitúcií

A: postupne zvyšovať finančné ohodnotenie zamestnancov naviazaním na zvýšenie sebestačnosti kultúrnych inštitúcií a odborné vzdelávanie zamestnancov

A: viac využívať čiastočné úväzky a zdieľanie odborníkov viacerými kultúrnymi inštitúciami

A: realizovať pravidelné hodnotenie odborných činností zamestnancov

A: v spolupráci so zriaďovateľom a sociálno-ekonomickými partnermi postupne a citlivo zavádzať inovačnú firemnú kultúru zameranú na zlepšenia a neustály rozvoj inštitúcie

A: s cieľom dosahovania lepších výsledkov vytvárať kompatibilné a komplementárne projektové tímy majúce odbornú kulturologickú spôsobilosť, ako aj kompetencie 21. storočia a biznis pohľad („starí a mladí“, „skúsení a odvážni“)

OPATRENIE 10: Citlivé a motivované udržanie/zvyšovanie finančnej sebestačnosti kultúrnych inštitúcií

A: zlepšiť cenotvorbu a optimalizovať vstupné pre návštevníka na základe získaných dát o návštevnosti, štúdií renomovaných inštitúcií, skúseností z obdobných kultúrnych inštitúcií a existujúceho know-how

A: realizovať pravidelný benchmarking vstupného do kultúrnych inštitúcií na Slovensku a v okolitých krajinách

A: implementovať biznis pohľad na ponuku kultúrnych inštitúcií a využiť jeho možnosti na zvýšenie príjmov

A: aktívne vyhľadávať alternatívne/dodatočné zdroje financovania (okrem vlastných príjmov a rozpočtu ŽSK) ako EŠIF, dotácie, granty, bezúročné pôžičky, PPP projekty, crowdfunding, fundraisingové kampane, prenájom nevyužívaných priestorov/majetku a pod.)

A: zaviesť systém finančnej motivácie pre zamestnancov za návrhy, ktoré zlepšia finančný stav kultúrnych inštitúcií

A: zaviesť / zlepšiť motivačný systém odmeňovania zamestnancov, postavený na ich výkonnosti a výsledkoch ich práce

A: prehodnotiť využívanie zverených priestorov s cieľom prenajatia vhodných priestorov a prehodnotiť príjmy za existujúci prenájom priestorov

A: aktívne využívať rôzne grantové schémy aj na úrovni miestnej samosprávy

A: poskytovať všestrannú metodickú podporu kultúrnym inštitúciám

A: analyzovať pozitívne prípadové štúdie fungovania kultúrnych inštitúcií (zistiť, prečo sa iným podobným niečo podarilo, prečo sú lepší) a implementovať možné zlepšenia a inovatívne prvky

OPATRENIE 11: Vytváranie podmienok pre zabezpečenie dostatku odborných pracovníkov v oblasti kultúry

A: v spolupráci s Úradom ŽSK prehodnotiť existujúce študijné odbory na stredných školách z pohľadu personálneho zabezpečenia činností v oblasti kultúry

A: v spolupráci s MK SR a celoslovenskými stavovskými organizáciami podporovať aktivity zvyšujúce spoločenský status umelcov a pracovníkov v oblasti kultúry

A: využívať „zdieľanie“ odborníkov vo vhodných oblastiach činnosti kultúrnej inštitúcie (multiplikácia know-how, výchovanie vlastných talentov, ponuka čiastočných úväzkov, projektových/dočasných pozícií a pod.)

Priorita 3: Rozvoj kultúrneho potenciálu a kreatívnych odvetví v Žilinskom kraji

OPATRENIE 12: Udržanie a budovanie efektívneho systému podpory subjektov a aktérov pôsobiacich v oblasti kultúry na území kraja

A: vytvoriť/rozšíriť komplexný grantový program ŽSK pre subjekty kultúrneho a kreatívneho odvetvia na podporu ich aktivít a tiež na prevádzkové výdavky vrátane malých opráv, investícia do malej techniky (vzor BSK), vrátane dlhodobých programov (dlhších ako 1 rok)

Grantový program bude podporený vhodným softwarom, ktorý zvýši efektivitu procesov, rýchlosť spracovania žiadostí a umožní spracovanie dát aj pre iné účely. Jednotlivé výzvy môžu tvoriť komplementárnu podporu k projektom, ktoré budú podporené aj z iných zdrojov.

A: zaviesť online predaj vstupeniiek s prepojením na vernostné systémy so zvýhodnením

A: zabezpečiť vhodné informačné systémy pre prepojenie do medzinárodných sietí

A: vytvoriť systém podpory donorov s cieľom zvýšiť motiváciu súkromného sektoru, podporovať projekty v oblasti kultúry a rozvíjať koncept podnikovej sociálnej zodpovednosti (Corporate Social Responsibility)

A: vytvoriť účinný systém podpory subjektom nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu v kraji s cieľom výmeny informácií, rozvoja sieťovania, partnerstiev a spoločných projektov

A: podporovať vytvorenie/rozvoj lokálnej kultúrnej komunity a komunitnej tvorby (napr.: ponúkať voľné priestory /ateliéry, sály, zimné záhrady, salóny, zasadačky, a pod./ na skúšanie, tvorbu, prezentáciu mladým/začínajúcim autorom a tímom)

OPATRENIE 13: Podpora tvorby, výroby a produkcie umeleckej tvorby

A: vytvoriť systém motivácie a hodnotenia pre tvorbu, výrobu a distribúciu umeleckej tvorby (divadelných inscenácií a predstavení, animovaného filmu, hudby atď.)

A: organizovať hostovanie vo vhodných lokalitách (napr.: strediská cestovného ruchu, kúpele a pod.)

OPATRENIE 14: Podpora budovania partnerstiev na regionálnej, slovenskej a medzinárodnej úrovni vrátane verejno-súkromných partnerstiev

A: uchádzať sa o členstvo (kultúrne inštitúcie) a aktívnu spoluprácu v organizáciách cestovného ruchu, miestnych akčných skupinách, radách partnerstva a spolupracovať s podnikateľskými subjektmi, neziskovým sektorom vrátane cirkví, ktorí poskytujú služby pre návštevníkov *Komerčné subjekty cestovného ruchu často potrebujú získať partnerov s kvalitným „obsahom“ pre svoju klientelu – zážitky, emócie, show, kultúrne vyžitie, kultúrne dedičstvo, pamiatky, noblesa... – vzájomná reklama, zľavy, odporúčania...*

A: vytvoriť databázu zahraničných partnerov a aktívne komunikovať a spolupracovať v oblasti zdieľania informácií, organizovaní spoločných podujatí a projektovej činnosti kultúrnych inštitúcií (spoločné projekty, festivaly, synergický efekt, naviazanie nového obecnstva...)

A: rozvíjať spoluprácu s odbornými (stavovskými) inštitúciami, asociáciami, klubmi, podnikateľskými subjektmi a inými odbornými skupinami na Slovensku a v zahraničí, napr.: stať sa partnerom pre domáce i zahraničné odborné inštitúcie a IT/digitálne firmy na reálne odskúšanie nových/vyvíjaných technológií a aplikácií

A: aktívne spolupracovať s mestami uchádzajúcimi sa o titul Európske hlavné mesto kultúry a rozvíjajúcimi pripravené projekty v oblasti kultúry

A: aktívne spolupracovať so vzdelávacími inštitúciami (stredné školy, vysoké školy) za účelom skvalitnenia výučby ekonomických a podnikateľských činností v kultúre vrátane tej nezriadovanej

OPATRENIE 15: Vytváranie podmienok pre rozvoj a budovanie regionálneho ekosystému nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu

A: spracovať pasportizáciu existujúcich verejných priestorov (aj nevyužitých) v kraji a posúdiť možnosti ich využitia, prepojenie a synergiu medzi vlastníkmi priestorov a subjektmi nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu a publikovať ju vo forme otvorených dát (v grafickej podobe)

A: spracovať mapu kultúrnych organizácií a kultúrnych podujatí v kraji a publikovať ju vo forme otvorených dát a aplikácie pre IKT

A: vybudovať nové kreatívne centrum pre subjekty nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu, v ktorých budú vytvorené tvorivé pracovné podmienky, možnosť požičavania techniky pre kultúrne podujatia a možnosť získania odbornej pomoci

A: podporovať študijné cesty, stáže, workshopy a iné formy formálneho aj neformálneho vzdelávania a sieťovania (ako cielený mentoring, fundraising, sponsoring ai.) pre pracovníkov v oblasti nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu

A: podporovať mobilitu kreatívnych pracovníkov – rezidenčné programy a iné možnosti, ktorými sa dajú priťahovať (aj dočasne) kreatívni ľudia do regiónu

OPATRENIE 16: Rozvoj nástrojov motivácie pre dobrovoľnícku prácu v oblasti kultúry

A: vytvoriť systém a odbornú podporu pre prácu s dobrovoľníkmi v oblasti kultúry (s využitím dobrej praxe v kreatívnom priemysle)

A: rozvíjať spoluprácu so školami (hostovanie na školách) a seniormi s cieľom získať dobrovoľníkov pre aktivity kultúrnych inštitúcií

A: rozvíjať formálne platformy pre rozvoj, koordináciu a propagáciu dobrovoľníctva (napr.: Žilinské dobrovoľnícke centrum), oceňovať dobrovoľníkov, medializovať dobrú prax a prepojiť ich s existujúcimi interaktívnymi databázami pre prvý kontakt medzi dobrovoľníkmi a hostiteľskými organizáciami (napr.: Erasmus+ , European Solidarity Corps)

OPATRENIE 17: Poskytovanie metodologickej podpory subjektom pôsobiacim v oblasti kultúry na území kraja

A: vytvoriť systém poskytovania metodologickej podpory živnostníkom, začínajúcim podnikateľom (start-up), neziskovým organizáciám pôsobiacim v oblasti kultúry v kraji pre ich aktivity a činnosť, získavanie zdrojov, projektové riadenie a pod.

A: poskytovať cielenú podporu na zorientovanie sa v legislatíve v oblasti kultúry, najmä subjektom nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu

OPATRENIE 18: Využívanie cudzích finančných zdrojov (EŠIF, INTERREG, MK SR, EEA grants, súkromné zdroje a iné)

A: realizovať aktívny monitoring výziev na získanie zdrojov

A: zapájať sa do výziev vyhlasovaných MK SR, Fond podpory umenia, EŠIF INTERREG a iných donorov

A: získať potrebné know-how a využívať nové metódy získavania finančných prostriedkov, ako sú napr.: fundraising, crowdfunding pre činnosť a aktivity kultúrnych inštitúcií

III.6 Kľúčové ukazovatele výkonnosti (KPI)

Všeobecné

Názov ukazovateľa	M. j.	Hodnota (2019)	Poznámka
Podiel výdavkov na rekreačné a kultúrne služby z celkových výdavkov domácností ŽSK (osoba/rok)	%	1,72	ŠÚ SR SR 1,66 %
Podiel výdavkov na kultúru z celkových výdavkov rozpočtu ŽSK	%	5,27	PR ŽSK
- z toho na bežné výdavky	%	4,73	
- z toho na kapitálové výdavky	%	0,54	
Podiel verejných výdavkov na kultúru v pomere k HDP	%	0,42	NOC
Počet návštevníkov múzeí, galérií a divadiel	počet	1 512 847	Galérie: 196 298 Múzeá: 1 195 776 Divadlá: 120 773
Počet platiacich návštevníkov múzeí a galérií na 100 000 obyvateľov	počet	132 028	SR 110 000 EÚ 144 000
Vývoj stavebno-technického stavu národných kultúrnych pamiatok (dobrý a vyhovujúci stav)	%	69,80 (5/2021)	PU SR SR 68,01 %

Galérie

Téma	Názov ukazovateľa	M. j.	Hodnota (2019)	Poznámka
Prezentácia	Počet návštevníkov galérií v ŽSK	počet	196 298	PGU 20 357 KG 4 592 OG 91 852 LG 25 018 TG 10 373
	- z toho OvZP ŽSK	počet	152 192	
	- z toho platiacich v OvZP ŽSK	počet	82 670	
	Počet krátkodobých výstav vo vlastných priestoroch (OvZP ŽSK)	počet	55	
Evidencia (OvZP ŽSK)	Počet spracovaných zbierkových predmetov	počet	142	PGU 17 KG 20 OG 72 LG 13 TG 20
Ochrana (OvZP ŽSK)	Podiel zbierkových predmetov v nevyhovujúcom stave v galériách	%	6,05	SR: 1 % CEDVU PGU 0,02 % LG 16,69 %

				KG 1 % OG 4,5 % TG 2,0 %
	Počet odborne zreštaurovaných a skonzervovaných zbierkových predmetov	počet	164	PGU 0 KG 0 OG 132 LG 30 TG 2
Akvizícia (OvZP ŽSK)	Celkové zdroje na akvizície galérií	eur	156 170	LG 15 000 KG 21 375 OG 68 450 TG 20 000 PGU 31 345
	- z toho podiel výdavkov na akvizície zo zdrojov od zriaďovateľa	%	49,9	LG 100 % KG 72 % OG 23 % TG 80 % PGU 51 %
	- z toho podiel výdavkov od zriaďovateľa na akvizície z celkových výdavkov	%	4,93%	SR: 0,61 % LG: 4,76 % KG: 9,80 % OG: 3,13 % TG: 5,82 % PGU: 4,78 %
Financie (OvZP ŽSK)	Finančná sebestačnosť galérií	%	12,49	LG 7,63 % KG 1,67 % OG 29,81 % TG 3,82 % PGU 3,25 %
	Dotácia na 1 návštevníka v galériách	eur	8,31	LG 11,78 KG 24,05 OG 3,38 TG 22,04 PGU 15,72
	Podiel finančných prostriedkov získaných z projektových činností v galériách	%	5,87	LG 0 % KG 4,11 % OG 4,71 % TG 16,19 % PGU 7,01 %
Vzdelávanie	Počet vzdelávacích aktivít pre zamestnancov galérií (OvZP ŽSK)	počet	33	LG 6 KG 0 OG 13 TG 14 PGU 0
	Počet kultúrno-výchovných a vzdelávacích podujatí galérií v ŽSK	počet	4 880	
	- z toho OvZP ŽSK	počet	1 044	PGU 115 KG 79 OG 540 LG 150 TG 160

Smart riešenia	Počet nových Smart riešení implementovaných v galériách	počet	0	
	- z toho technologické riešenia	počet	0	

Múzeá

Téma	Názov ukazovateľa	M. j.	Hodnota (2019)	Poznámka
Prezentácia	Počet návštevníkov múzeí v ŽSK	počet	1 195 776	
	- z toho OvZP ŽSK	počet	849 160	PM 316 935 KM 73 348 OM 289 119 LM 169 758
	- z toho platiacich v OvZP ŽSK	počet	561 926	PM 108 438 KM 61 905 OM 239 144 LM 152 439
Ponuka (OvZP ŽSK)	Podiel obnovených expozícií v múzeách	%	8,24	KM 1,18 % OM 21,74 % PM 8,33 % LM 2,78 %
Evidencia (OvZP ŽSK)	Podiel spracovaných predmetov v druhostupňovej evidencii v múzeách	%	95,23	OM 97,23 % KM 92,52 % LM 93,10 % PM 99,17 %
Ochrana (OvZP ŽSK)	Podiel zbierkových predmetov v nevyhovujúcom stave v múzeách	%	17,1	SR: 15 % CEMUZ LM 29 % OM 20 % PM 0,01 % KM 10 %
Akvizícia (OvZP ŽSK)	Celkové zdroje na akvizície múzeí	eur	34 680	PM: 2 360 OM: 9 797 LM: 180 KM: 22 343
	- z toho podiel výdavkov na akvizície zo zdrojov od zriaďovateľa	%	4,46	SR: 0,61 PM: 5,59 OM: 3,83 LM: 0 KM: 4,66
Financie (OvZP ŽSK)	Finančná sebestačnosť múzeí	%	37,39	PM 22,00 % KM 21,98 % OM 64,72 % LM 34,46 %
	Dotácia na 1 návštevníka v múzeách	eur	4,9	PM 5,59 KM 11,87 OM 2,75 LM 4,28
	Podiel finančných prostriedkov získaných z projektových činností v múzeách	%	4,85	PM 6,43 % OM 6,58 % LM 1,86 % KM 1,80 %

Vzdelávanie (OvZP ŽSK)	Počet vzdelávacích aktivít pre zamestnancov múzeí	počet	69	LM 56 OM 9 PM 4 KM 0
Smart riešenia	Počet nových Smart riešení implementovaných v múzeách	počet	0	
	- z toho technologické riešenia	počet	0	

Divadlá

Téma	Názov ukazovateľa	M. j.	Hodnota (2019)	Poznámka
Návštevnosť	Počet návštevníkov divadiel	počet	120 773	
	- z toho v OvZP ŽSK	počet	77 889	SKD 49 122 BDŽ 28 767
	- z toho platiacich v OvZP ŽSK	počet	56 749	SKD 33 851 BDŽ 22 898
	Počet návštevníkov divadiel na 100 000 obyv.	počet	17 469	SR 24 277 ČR 31 645
	Počet videní online predstavení OvZP ŽSK	počet	84 650	
Dostupnosť	Počet premiér	počet	13	
	- z toho OvZP ŽSK	počet	7	SKD 4 BDŽ 3
	Počet premiér na 100 000 obyv.	počet	1,88	SR 2,7 ČR 3,8
	Počet inscenácií	počet	67	
	- z toho OvZP ŽSK	počet	41	SKD 16 BDŽ 25
	Počet odohraných predstavení	počet	484	
	- z toho OvZP ŽSK	počet	356	SKD 177 BDŽ 179
	Počet hostovaní divadiel	počet	38	
- z toho OvZP ŽSK	počet	31	SKD 25 BDŽ 6	
Evidencia (OvZP ŽSK)	Počet záznamov v etheatre.sk	počet	798	SR 37 240 SKD 562 BDŽ 236
Financie (OvZP ŽSK)	Finančná sebestačnosť	%	29,56	SND 18,11 % (2018) SKD 34,56 % BDŽ 14,43 %
	Dotácia na 1 návštevníka	eur	25,40	SKD 28,56 BDŽ 20,01
	Podiel finančných prostriedkov získaných z projektových činností z celkových príjmov	%	7,48	SKD 6,5 % BDŽ 10,5 %
Smart riešenia	Počet nových Smart riešení implementovaných v divadlách	počet	0	
	- z toho technologické riešenia	počet	0	

Knižnice (OvZP ŽSK)

Téma	Názov ukazovateľa	M. j.	Hodnota (2019)	Poznámka
Výpožičky	Počet výpožičiek na 1 obyv.	počet	4,02	SR 2,95 EÚ 3,9
	- z toho OvZP ŽSK	počet	2,62	
	Podiel registrovaných používateľov v knižnici na počet obyvateľov	%	10,11	SR 8,3 % EÚ 17,8 %
	- z toho OvZP ŽSK	%	4,46	
Akvizícia	Podiel ročne zakúpených knižničných jednotiek (KJ)	%	1,32	SR 1,32 % Štandard 7 %
	- z toho OvZP ŽSK	%	1,2	
	Suma na nákup KJ na 1 obyv. ročne	eur	0,66	Štandard 1 Eur
	- z toho OvZP ŽSK	eur	0,19	
Podujatia	Počet všetkých podujatí za rok	počet	6 205	SR 33 743
	- z toho OvZP ŽSK	počet	4 114	LK 659 TK 729 KKZA 1015 OK 1039 KK 672
Financie (OvZP ŽSK)	Finančná sebestačnosť	%	5,79	LK 3,33 % TK 10,23 % KKZA 6,19 % OK 3,36 % KK 3,50 %
	Dotácia na 1 návštevníka	eur	3,93	LK 2,97 TK 3,96 KKZA 3,87 OK 4,70 KK 4,68
	Podiel finančných prostriedkov získaných z projektových činností	%	11,55 %	LK 17,2 % TK 9,8 % KKZA 11,8 % OK 13,6 % KK 6,6 %
Vzdelávanie (OvZP ŽSK)	Počet vzdelávacích aktivít pre zamestnancov	počet	67	LK 3 TK 2 KKZA 21 OK 26 KK 15
Smart riešenia (OvZP ŽSK)	Počet nových Smart riešení implementovaných v knižniciach	počet	0	
	- z toho technologické riešenia	počet	0	

Kultúrne strediská (OvZP ŽSK)

Téma	Názov ukazovateľa	M. j.	Hodnota (2019)	Poznámka
Návštevnosť	Počet návštevníkov podujatí	počet	277 956	
	Regionálne a krajské postupové súťaže	počet	67	OKS 22

Aktivity strediska				TKS 11 LKS 12 KrKS 12 KKS 10
	Počet zrealizovaných festivalov	počet	30	OKS 10 TKS 3 LKS 4 KrKS 5 KKS 8
	Počet zrealizovaných podujatí (sympóziá, školenia, kurzy, tvorivé dielne, workshopy)	počet	630	OKS 54 TKS 90 LKS 308 KrKS 170 KKS 8
	Počet výstupov z výskumov na zdokumentovanie / zaznamenanie (digitalizáciu) prvkov hmotného a nehmotného kultúrneho dedičstva	počet	22	OKS 16 TKS 0 LKS 2 KrKS 4 KKS 0
	Počet aktívnych klubov pri stredisku	počet	25	OKS 4 TKS 3 LKS 3 KrKS 12 KKS 3
	Počet výstav	počet	123	OKS 30 TKS 26 LKS 15 KrKS 18 KKS 34
Financie	Podiel finančných prostriedkov získaných z projektových činností	%	22,34	OKS 33,35 % TKS 18,18 % LKS 26,15 % KrKS 14,32 % KKS 14,85 %
	Finančná sebestačnosť	%	3,81	OKS 4,60 % TKS 2,41 % LKS 7,19 % KrKS 2,66 % KKS 2,05 %
	Dotácia na 1 návštevníka	eur	3,72	OKS 4,60 TKS 9,61 LKS 16,13 KrKS 2,96 KKS 1,52
Vzdelávanie	Počet vzdelávacích aktivít pre zamestnancov	počet	61	OKS 17 TKS 22 LKS 6 KrKS 14 KKS 2
Smart riešenia	Počet nových Smart riešení implementovaných v kultúrnych strediskách	počet	0	
	- z toho technologické riešenia	počet	0	

Krajská hviezdáreň

Téma	Názov ukazovateľa	M. j.	Hodnota (2019)	Poznámka
Návštevnosť	Počet návštevníkov hviezdárne (aktivít popularizačno-vzdelávacej činnosti)	počet	25 018	
	- z toho platiacich	počet	7 102	
Aktivity	Počet pozorovaní v rámci aktivít odbornopozorovateľskej činnosti	počet	2 437	
	Počet aktivít popularizačno-vzdelávacej činnosti	počet	352	
Financie	Podiel finančných prostriedkov získaných z projektových činností	%	7,4	
	Finančná sebestačnosť	%	5,91	
	Dotácia na 1 návštevníka	eur	8,28	
Vzdelávanie	Počet vzdelávacích aktivít pre zamestnancov	počet	26	
Smart riešenia	Počet nových Smart riešení implementovaných v hviezdárni	počet	0	
	- z toho technologické riešenia	počet	0	

V súvislosti s pandemiou SARS-COV 2, ktorá prebiehala v rokoch 2020 a 2021, v dobe spracovania dokumentu SMART koncepcie nebolo možné kvalifikovane odhadnúť ciele kľúčových ukazovateľov pre ďalšie roky. Cieľom odboru kultúry tak ostáva dosiahnuť hodnoty kľúčových ukazovateľov z roku 2019 v čo možno najkratšom horizonte.

IV Vykonávacia časť

IV.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie koncepcie

Priorita 1: Aktívna ochrana a využitie kultúrneho dedičstva Žilinského kraja

Opatrenie 1: Vytváranie a zlepšovanie podmienok pre realizáciu vedecko-výskumnej činnosti vrátane výstupov (výstavy, publikácie)

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
podporovať a motivovať zamestnancov vo vlastnom odbornom a profesionálnom raste prostredníctvom ich vedecko-výskumnej činnosti (dizertačné a rigorózne práce, originálny výskum, medzinárodná certifikácia), podporovať a umožňovať ich účasť na konferenciách, workshopoch a iných podujatiach	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
aktívne vyhľadávať domáce i zahraničné grantové schémy, donorov a partnerstvá podporujúce výstavy, publikácie a iné výstupy (napr.: pri príležitosti jubileí významných osobností a výročí dôležitých udalostí) a zapájať sa do projektov spolupráce a partnerstiev v oblasti vedecko-výskumnej činnosti	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
modernizovať nástroje IKT pre vedecko-výskumnú činnosť v kultúrnych inštitúciách	riaditelia kultúrnych inštitúcií

Opatrenie 2: Realizácia odbornej ochrany, bezpečnosti a evidencie kultúrneho dedičstva a ich digitalizácia

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
obstarať potrebné IKT a pokračovať v digitalizácii kultúrneho dedičstva (zbierkových predmetov múzeí a galérií, divadelných predstavení, poznatkov z astronomických pozorovaní atď.)	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
vybudovať chýbajúce depozitárne a skladové priestory kultúrnych inštitúcií ŽSK	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
obstarať a inštalovať technologické vybavenie na automatizované systémy monitoringu a regulácie prostredia (teplota, prašnosť, vlhkosť a pod.) budov, najmä depozitárnych priestorov a dielní	riaditelia kultúrnych inštitúcií
vybudovať inteligentné kamerové systémy pre zabezpečenie bezpečnosti zbierok a návštevníkov	riaditelia kultúrnych inštitúcií

Opatrenie 3: Udržiavanie a rozširovanie ponukového portfólia kultúrnych inštitúcií vrátane akvizícií

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
zvyšovať atraktivitu prezentácie kultúrneho dedičstva zavedením moderných technológií rozšírenej reality a ďalších smart riešení	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
aktívne vyhľadávať príležitosti a implementovať projekty pre rozšírenie portfólia zbierkových predmetov	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
zaviesť/rozvíjať systém „adoptovania exponátu“ v rámci získavania donorov (sponzoring, crowdfunding)	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
vytvoriť platformu pre výmenu informácií a spoločný postup pre získavanie akvizícií	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií

Opatrenie 4: Modernizácia prezentácie kultúrneho dedičstva a rozširovanie doplnkových služieb s využitím smart riešení – inovácií, nových technológií a nových metód marketingu

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
obstarať IKT (HW a SW) na riešenia rozšírenej reality (angl.: augmented reality) a ďalších smart riešení	riaditelia kultúrnych inštitúcií
rozširovať vhodnú online prezentáciu kultúrneho dedičstva, tvorbu produktov rozšírenej reality pomocou IKT netradičným/moderným spôsobom prezentovania kultúrneho dedičstva a popularizácie kultúry prostredníctvom sociálnych sietí, mobilných a digitálnych technológií mladšej generácii im blízkym spôsobom (krátke videá, teaser, vlogy, online prenosy, hry a prvky gamefikácie...)	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
obstarať IKT na smart zobrazovanie zbierkových predmetov	riaditelia kultúrnych inštitúcií
tvorba produktov na smart riešenia zobrazovania zbierkových predmetov pomocou IKT	riaditelia kultúrnych inštitúcií

rozširovať existujúcu ponuku kultúrnych inštitúcií o doplnkové služby predaja pamiatkových predmetov, občerstvenia, posluchárne, detské kútiky a podobne pre konkrétne sociálne skupiny (rodiny, dôchodcov, študentov...) Biznis pohľad: čo chce návštevník, za čo je ochotný zaplatiť – zážitok, emócie, zábava, únik zo stereotypu a pod.	riaditelia kultúrnych inštitúcií
využívať IÚI a výzvy pre podporu zavedenia smart technológií a IKT riešení zo strany štátu a EÚ	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií

Opatrenie 5: Ochrana a obnova národných kultúrnych pamiatok

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
spolupracovať s MK SR pri výbere národných kultúrnych pamiatok (NKP) určených na obnovu	Odbor kultúry ŽSK
v spolupráci s miestnou samosprávou participovať na príprave projektovej dokumentácie pre obnovu NKP	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
v prípade potreby zabezpečiť prípravu projektovej dokumentácie pre obnovu NKP vo vlastníctve kraja a postupne zabezpečovať finančné zdroje na ich rekonštrukciu v rámci investičného plánu a rozpočtu kraja	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií

Priorita 2: Efektívne fungovanie kultúrnych inštitúcií Žilinského samosprávneho kraja

Opatrenie 6: Znižovanie investičného dlhu na budovách kultúrnych inštitúcií a zlepšenie ich technického vybavenia

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
pokračovať v rekonštrukcii budov a ich rozvodov v súlade s koncepciou spravovania majetku ŽSK	Odbor kultúry ŽSK, Odbor správy majetku a investícií ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
zvyšovať energetickú efektívnosť budov kultúrnych inštitúcií investovaním do automatizovaných systémov vykurovania, zatepľovania, regulácie vlhkosti a pod.	riaditelia kultúrnych inštitúcií
pokračovať v „debarierizácii“ budov kultúrnych inštitúcií v súlade s koncepciou spravovania majetku ŽSK	riaditelia kultúrnych inštitúcií
investovať do obnoviteľných zdrojov energie, zadržiavania vody v areáloch kultúrnych inštitúcií, výsadby stromov, tienenia, triedenia odpadov, recyklovania a ďalších aktivít podporujúcich mitigáciu dopadov klimatických zmien a znižovanie energetickej záťaže	riaditelia kultúrnych inštitúcií

Opatrenie 7: Vytvorenie systému monitoringu návštevnosti kultúrnych inštitúcií kraja a informačných databáz

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
vytvoriť prehľad o vyťaženosťi, návštevnosti a záujmu o expozície, podujatia, predstavenia a aktivity kultúrnych inštitúcií	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií

získavať analytické dáta o návštevnosti využitím inovatívnych technológií (napr.: dáta mobilných operátorov, senzory, heat mapy, big data, Google analytics a pod.)	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
---	---

Opatrenie 8: Zlepšenie starostlivosti o návštevníkov a socioekonomických partnerov a marketingovej komunikácie

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
vytvoriť/aktualizovať a implementovať marketingové stratégie kultúrnych inštitúcií	riaditelia kultúrnych inštitúcií
zlepšiť marketingové aktivity kultúrnych inštitúcií s využitím moderných technológií a postupov (napr.: PPC kampane na „pozícovanie“ na „Google search“) na základe analytických dát trhového prostredia a návštevníkov vrátane informácií z knihy návštev a ústnej spätnej väzby	riaditelia kultúrnych inštitúcií
zvýšiť povedomie o kultúrnych inštitúciách prostredníctvom kvalitného „brand“ manuálu a jeho uplatňovania v praxi	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
posilniť informačné prvky pri cestách, cyklotrasách a chodníkoch pre podporu návštevnosti kultúrnych inštitúcií	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
zvyšovať ponuku pre školy v regióne na základe ich požiadaviek a pripomienok	riaditelia kultúrnych inštitúcií
implementovať ponuku kultúrnych inštitúcií do aplikácií, web portálov a propagačných materiálov tretích strán (cestovný ruch, kultúra, doprava a pod.)	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
realizovať a zlepšovať vzdelávacie aktivity pre návštevníkov (audience development)	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb (celý proces od poskytnutia základnej informácie, cez produkt, po starostlivosť o návštevníka po využití produktu/služby)	riaditelia kultúrnych inštitúcií
zvyšovať pridanú hodnotu pre návštevníka poskytnutím nových služieb a zážitkov využitím kreatívneho prístupu (napr.: obsluha vlaku bude jazdiť v tradičných uniformách, vyzývanie návštevníkov, aby sa s nimi odfotili, teraz sú pasívni a majú poobliekané špinavé mikiny)	riaditelia kultúrnych inštitúcií
sledovať, vyhodnocovať a zlepšovať spokojnosť návštevníkov na základe monitorovania spätnej väzby a získavania informácií o ich správaní a preferenciách (napr.: realizovať online prieskumy, krátke ankety na webe a sociálnych stránkach a pod.)	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií, Žilinská univerzita
sledovať a využívať najnovšie trendy a poznatky svetových kultúrnych stánkov z pohľadu PR, komunikácie a starostlivosti o návštevníka (klubové karty, zľavy, hry, individualizácia/personalizácia ponuky, cielená reklama, virálny marketing a pod.)	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií

Opatrenie 9: Zvyšovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov vrátane kompetencií 21. storočia

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
realizovať školenia, workshopy, stáže a iné vzdelávacie podujatia pre zamestnancov kultúrnych inštitúcií	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií

realizovať školenia zamerané na zlepšenie podnikateľských a komunikačných zručností a uplatňovanie „biznis“ pohľadu pre vedúcich pracovníkov kultúrnych inštitúcií	Odbor kultúry ŽSK
realizovať školenia týkajúce sa kompetencií 21. storočia, marketingu a projektového riadenia pre zamestnancov kultúrnych inštitúcií	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
postupne zvyšovať finančné ohodnotenie zamestnancov naviazaním na zvýšenie sebestačnosti kultúrnych inštitúcií a odborné vzdelávanie zamestnancov	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
viac využívať čiastočné úväzky a zdieľanie odborníkov viacerými kultúrnymi inštitúciami	riaditelia kultúrnych inštitúcií
realizovať pravidelné hodnotenie odborných činností zamestnancov	riaditelia kultúrnych inštitúcií
v spolupráci so zriaďovateľom a sociálno-ekonomickými partnermi postupne a citlivo zavádzať inovačnú firemnú kultúru zameranú na zlepšenia a neustály rozvoj inštitúcie	riaditelia kultúrnych inštitúcií
s cieľom dosahovania lepších výsledkov vytvárať kompatibilné a komplementárne projektové tímy majúce odbornú kulturologickú spôsobilosť, ako aj kompetencie 21. storočia a biznis pohľad („starí a mladí“, „skúsení a odvážni“)	riaditelia kultúrnych inštitúcií

Opatrenie 10: Citlivé a motivované udržanie/zvyšovanie finančnej sebestačnosti kultúrnych inštitúcií

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
zlepšiť cenotvorbu a optimalizovať vstupné pre návštevníka na základe získaných dát o návštevnosti, štúdií renomovaných inštitúcií, skúseností z obdobných kultúrnych inštitúcií a existujúceho know-how	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
realizovať pravidelný benchmarking vstupného do kultúrnych inštitúcií na Slovensku a v okolitých krajinách	riaditelia kultúrnych inštitúcií
implementovať biznis pohľad na ponuku kultúrnych inštitúcií a využiť jeho možnosti na zvýšenie príjmov	riaditelia kultúrnych inštitúcií
aktívne vyhľadávať alternatívne/dodatočné zdroje financovania (okrem vlastných príjmov a rozpočtu ŽSK) ako EŠIF, dotácie, granty, bezúročné pôžičky, PPP projekty, crowdfunding, fundraisingové kampane, prenájom nevyužívaných priestorov/majetku a pod.)	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
zaviesť systém finančnej motivácie pre zamestnancov za návrhy, ktoré zlepšia finančný stav kultúrnych inštitúcií	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
zaviesť / zlepšiť motivačný systém odmeňovania zamestnancov, postavený na ich výkonnosti a výsledkoch ich práce	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
prehodnotiť využívanie zverených priestorov s cieľom prenajatia vhodných priestorov a prehodnotiť príjmy za existujúci prenájom priestorov	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
aktívne využívať rôzne grantové schémy aj na úrovni miestnej samosprávy	riaditelia kultúrnych inštitúcií
poskytovať všestrannú metodickú podporu kultúrnym inštitúciám	Odbor kultúry ŽSK

analyzovať pozitívne prípadové štúdie fungovania kultúrnych inštitúcií (zistiť, prečo sa iným podobným niečo podarilo, prečo sú lepší) a implementovať možné zlepšenia a inovatívne prvky	riaditelia kultúrnych inštitúcií
---	----------------------------------

Opatrenie 11: Vytváranie podmienok pre zabezpečenie dostatku odborných pracovníkov v oblasti kultúry

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
v spolupráci s Úradom ŽSK prehodnotiť existujúce študijné odbory na stredných školách z pohľadu personálneho zabezpečenia činností v oblasti kultúry	Odbor kultúry ŽSK, Odbor školstva a športu ŽSK
v spolupráci s MK SR a celoslovenskými stavovskými organizáciami podporovať aktivity zvyšujúce spoločenský status umelcov a pracovníkov v oblasti kultúry	Odbor kultúry ŽSK
využívať „zdieľanie“ odborníkov vo vhodných oblastiach činnosti kultúrnej inštitúcie (multiplikácia know-how, výchovanie vlastných talentov, ponuka čiastočných úväzkov, projektových/dočasných pozícií a pod.)	riaditelia kultúrnych inštitúcií

Priorita 3: Rozvoj kultúrneho potenciálu a kreatívnych odvetví v Žilinskom kraji

Opatrenie 12: Udržanie a budovanie efektívneho systému podpory subjektov a aktérov pôsobiacich v oblasti kultúry na území kraja

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
vytvoriť/rozšíriť komplexný grantový program ŽSK pre subjekty kultúrneho a kreatívneho odvetvia na podporu ich aktivít a tiež na prevádzkové výdavky vrátane malých opráv, investícia do malej techniky (vzor BSK), vrátane dlhodobých programov (dlhších ako 1 rok) Grantový program bude podporený vhodným softwarom, ktorý zvýši efektivitu procesov, rýchlosť spracovania žiadostí a umožní spracovanie dát aj pre iné účely. Jednotlivé výzvy môžu tvoriť komplementárnu podporu k projektom, ktoré budú podporené aj z iných zdrojov.	Odbor kultúry ŽSK, Odbor ekonomický ŽSK
zaviesť online predaj vstupeniek s prepojením na vernostné systémy so zvýhodnením	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
zabezpečiť vhodné informačné systémy pre prepojenie do medzinárodných sietí	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
vytvoriť systém podpory donorov s cieľom zvýšiť motiváciu súkromného sektoru, podporovať projekty v oblasti kultúry a rozvíjať koncept podnikovej sociálnej zodpovednosti (Corporate Social Responsibility)	Odbor kultúry ŽSK
vytvoriť účinný systém podpory subjektom nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu v kraji s cieľom výmeny informácií, rozvoja sieťovania, partnerstiev a spoločných projektov	EHMK Žilina-Beskydy 2026
podporovať vytvorenie/rozvoj lokálnej kultúrnej komunity a komunitnej tvorby (napr.: ponúkať voľné priestory /ateliéry, sály, zimné záhrady, salóny, zasadačky a pod./ na skúšanie, tvorbu, prezentáciu mladým/začínajúcim autorom a tímom)	Odbor kultúry ŽSK

Opatrenie 13: Podpora tvorby, výroby, produkcie a distribúcie umeleckej tvorby

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
vytvoriť systém motivácie a hodnotenia pre tvorbu, výrobu a distribúciu umeleckej tvorby (divadelných inscenácií a predstavení, animovaného filmu, hudby atď.)	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
organizovať hosťovanie vo vhodných lokalitách (napr.: strediská cestovného ruchu, kúpele a pod.)	Kultúrne strediská ŽSK

Opatrenie 14: Podpora budovania partnerstiev na regionálnej, slovenskej a medzinárodnej úrovni vrátane verejno-súkromných partnerstiev

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
uchádzať sa o členstvo (kultúrne inštitúcie) a aktívnu spoluprácu v organizáciách cestovného ruchu, miestnych akčných skupinách, radách partnerstva a spolupracovať s podnikateľskými subjektmi, neziskovým sektorom vrátane cirkví, ktorí poskytujú služby pre návštevníkov Komerčné subjekty cestovného ruchu často potrebujú získať partnerov s kvalitným „obsahom“ pre svoju klientelu – zážitky, emócie, show, kultúrne vyžitie, kultúrne dedičstvo, pamiatky, noblesa... – vzájomná reklama, zľavy, odporúčania...	riaditelia kultúrnych inštitúcií
vytvoriť databázu zahraničných partnerov a aktívne komunikovať a spolupracovať v oblasti zdieľania informácií, organizovaní spoločných podujatí a projektovej činnosti kultúrnych inštitúcií (spoločné projekty, festivaly, synergický efekt, naviazanie nového obecnstva...)	Odbor regionálneho rozvoja ŽSK, oddelenie zahraničných vzťahov ŽSK
rozvíjať spoluprácu s odbornými (stavovskými) inštitúciami, asociáciami, klubmi, podnikateľskými subjektmi a inými odbornými skupinami na Slovensku a v zahraničí napr.: stať sa partnerom pre domáce i zahraničné odborné inštitúcie a IT/digitálne firmy na reálne odskúšanie nových/vyvíjaných technológií a aplikácií	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
aktívne spolupracovať s mestami, uchádzajúcimi sa o titul Európske hlavné mesto kultúry a rozvíjajúcimi pripravené projekty v oblasti kultúry	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
aktívne spolupracovať so vzdelávacími inštitúciami (stredné školy, vysoké školy) za účelom skvalitnenia výučby ekonomických a podnikateľských činností v kultúre vrátane tej nezriaďovanej	Odbor školstva a športu ŽSK

Opatrenie 15: Vytváranie podmienok pre rozvoj nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu v rámci budovania regionálneho ekosystému

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
spracovať pasportizáciu existujúcich verejných priestorov (aj nevyužitých) v kraji a posúdiť možnosti ich využitia, prepojenie a synergiu medzi vlastníckmi priestorov a subjektmi nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu a publikovať ju vo forme otvorených dát (v grafickej podobe)	Odbor kultúry ŽSK
spracovať mapu kultúrnych organizácií a kultúrnych podujatí v kraji a publikovať ju vo forme otvorených dát a aplikácie pre IKT	Krajská organizácia cestovného ruchu Žilinský turistický kraj

vybudovať nové kreatívne centrum pre subjekty nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu, v ktorých budú vytvorené tvorivé pracovné podmienky, možnosť požičiavania techniky pre kultúrne podujatia a možnosť získania odbornej pomoci	EHMK Žilina-Beskydy 2026
podporovať študijné cesty, stáže, workshopy a iné formy formálneho aj neformálneho vzdelávania a sieťovania (ako cieleň mentoring, fundraising, sponsoring a iné) pre pracovníkov v oblasti nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu	Odbor ekonomický ŽSK (dotačný systém)
podporovať mobilitu kreatívnych pracovníkov – rezidenčné programy a iné možnosti, ktorými sa dajú pritiahnúť (aj dočasne) kreatívni ľudia do regiónu	EHMK Žilina-Beskydy 2026

Opatrenie 16: Rozvoj nástrojov motivácie pre dobrovoľnícku prácu v oblasti kultúry

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
vytvoriť systém a odbornú podporu pre prácu s dobrovoľníkmi v oblasti kultúry (s využitím dobrej praxe v kreatívnom priemysle)	Rozvojová agentúra ŽSK
rozvíjať spoluprácu so školami (hostovanie na školách) a seniormi s cieľom získať dobrovoľníkov pre aktivity kultúrnych inštitúcií	Rozvojová agentúra ŽSK
rozvíjať formálne platformy pre rozvoj, koordináciu a propagáciu dobrovoľníctva (napr.: Žilinské dobrovoľnícke centrum), oceňovať dobrovoľníkov, medializovať dobrú prax a prepojiť ich s existujúcimi interaktívnymi databázami pre prvý kontakt medzi dobrovoľníkmi a hosťiteľskými organizáciami (napr.: Erasmus+ , European Solidarity Corps)	Rozvojová agentúra ŽSK

Opatrenie 17: Poskytovanie metodologickej podpory subjektom pôsobiacim v oblasti kultúry na území kraja

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
vytvoriť systém poskytovania metodologickej podpory živnostníkom, začínajúcim podnikateľom (start-up), neziskovým organizáciám pôsobiacim v oblasti kultúry v kraji pre ich aktivity a činnosť, získavanie zdrojov, projektové riadenie a pod.	Kultúrne strediská ŽSK
poskytovať cieleň podporu na zorientovanie sa v legislatíve v oblasti kultúry, najmä subjektom nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu	Kultúrne strediská ŽSK

Opatrenie 18: Využívanie cudzích finančných zdrojov (EŠIF, INTERREG, MK SR, EEA granty, súkromné zdroje a iné)

Aktivita	Organizačné zabezpečenie
realizovať aktívny monitoring výziev na získanie zdrojov	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií
zapájať sa do výziev vyhlasovaných MK SR, Fond podpory umenia, EŠIF INTERREG a iných donorov	riaditelia kultúrnych inštitúcií
získať potrebné know-how a využívať nové metódy získavania finančných prostriedkov, ako sú napr.: fundraising, crowdfunding pre činnosť a aktivity kultúrnych inštitúcií	Odbor kultúry ŽSK, riaditelia kultúrnych inštitúcií

X – riaditelia kultúrnych inštitúcií sú v kontexte organizačného zabezpečenia SMART koncepcie kultúry vedúci pracovníci kultúrnych organizácií v kraji, t. j. riaditelia múzeí, galérií, divadiel, kultúrnych stredísk, hvezdárne, občianskych združení pôsobiacich v kultúre a podobne.

IV.2 Indikatívny časový harmonogram realizácie koncepcie

Priorita 1: Aktívna ochrana a využitie kultúrneho dedičstva Žilinského kraja

Opatrenie 1: Vytváranie a zlepšovanie podmienok pre realizáciu vedecko-výskumnej činnosti vrátane výstupov (výstavy, publikácie)

Aktivita	Termín realizácie
podporovať a motivovať zamestnancov vo vlastnom odbornom a profesionálnom raste prostredníctvom ich vedecko-výskumnej činnosti (dizertačné a rigorózne práce, originálny výskum, medzinárodná certifikácia), podporovať a umožňovať ich účasť na konferenciách, workshopoch a iných podujatiach	od 2021
aktívne vyhľadávať domáce i zahraničné grantové schémy, donorov a partnerstvá podporujúce výstavy, publikácie a iné výstupy (napr.: pri príležitosti jubileí významných osobností a výročí dôležitých udalostí) a zapájať sa do projektov spolupráce a partnerstiev v oblasti vedecko-výskumnej činnosti	od 2021
modernizovať nástroje IKT pre vedecko-výskumnú činnosť v kultúrnych inštitúciách	2022–2026

Opatrenie 2: Realizácia odbornej ochrany, bezpečnosti a evidencie kultúrneho dedičstva a ich digitalizácia

Aktivita	Termín realizácie
obstarať potrebné IKT a pokračovať v digitalizácii kultúrneho dedičstva (zbierkových predmetov múzeí a galérií, divadelných predstavení, poznatkov z astronomických pozorovaní atď.)	2021–2026
vybudovať chýbajúce depozitárne a skladové priestory kultúrnych inštitúcií ŽSK	2023–2026
obstarať a inštalovať technologické vybavenie na automatizované systémy monitoringu a regulácie prostredia (teplota, prašnosť, vlhkosť a pod.) budov, najmä depozitárnych priestorov a dielní	2021–2023
vybudovať inteligentné kamerové systémy pre zabezpečenie bezpečnosti zbierok a návštevníkov	2022–2026

Opatrenie 3: Udržiavanie a rozširovanie ponukového portfólia kultúrnych inštitúcií vrátane akvizícií

Aktivita	Termín realizácie
zvyšovať atraktivitu prezentácie kultúrneho dedičstva zavedením moderných technológií rozšírenej reality a ďalších smart riešení	2022–2026
aktívne vyhľadávať príležitosti a implementovať projekty pre rozšírenie portfólia zbierkových predmetov	2021–2026
zaviesť/rozvíjať systém „adoptovania exponátu“ v rámci získavania donorov (sponzoring, crowdfunding)	2023–2026

vytvoriť platformu pre výmenu informácií a spoločný postup pre získavanie akvizícií	2022–2026
---	-----------

Opatrenie 4: Modernizácia prezentácie kultúrneho dedičstva a rozširovanie doplnkových služieb s využitím smart riešení – inovácií, nových technológií a nových metód marketingu

Aktivita	Termín realizácie
obstarať IKT (HW a SW) na riešenia rozšírenej reality (angl.: augmented reality) a ďalších smart riešení	2022–2026
rozširovať vhodnú online prezentáciu kultúrneho dedičstva, tvorbu produktov rozšírenej reality pomocou IKT netradičným/moderným spôsobom prezentovania kultúrneho dedičstva a popularizácie kultúry prostredníctvom sociálnych sietí, mobilných a digitálnych technológií mladšej generácii im blízkym spôsobom (krátke videá, teaser, vlogy, online prenosy, hry a prvky gamefikácie...)	2022–2026
obstarať IKT na smart zobrazovanie zbierkových predmetov	2022–2026
tvorba produktov na smart riešenia zobrazovania zbierkových predmetov pomocou IKT	2022–2026
rozširovať existujúcu ponuku kultúrnych inštitúcií o doplnkové služby predaja pamiatkových predmetov, občerstvenia, posluchárne, detské kútiky a podobne pre konkrétne sociálne skupiny (rodiny, dôchodcov, študentov...) Biznis pohľad: čo chce návštevník, za čo je ochotný zaplatiť – zážitok, emócie, zábava, únik zo stereotypu a pod.	2022–2026
využívať IÚI a výzvy pre podporu zavedenia smart technológií a IKT riešení zo strany štátu a EÚ	2021–2026

Opatrenie 5: Ochrana a obnova národných kultúrnych pamiatok

Aktivita	Termín realizácie
spolupracovať s MK SR pri výbere národných kultúrnych pamiatok (NKP) určených na obnovu	2021–2022
v spolupráci s miestnou samosprávou participovať na príprave projektovej dokumentácie pre obnovu NKP	2021–2026
v prípade potreby zabezpečiť prípravu projektovej dokumentácie pre obnovu NKP vo vlastníctve kraja a postupne zabezpečovať finančné zdroje na ich rekonštrukciu v rámci investičného plánu a rozpočtu kraja	2021–2026

Priorita 2: Efektívne fungovanie kultúrnych inštitúcií Žilinského samosprávneho kraja

Opatrenie 6: Znižovanie investičného dlhu na budovách kultúrnych inštitúcií a zlepšenie ich technického vybavenia

Aktivita	Termín realizácie
pokračovať v rekonštrukcii budov a ich rozvodov v súlade s koncepciou spravovania majetku ŽSK	2021–2026
zvyšovať energetickú efektívnosť budov kultúrnych inštitúcií investovaním do automatizovaných systémov vykurovania, zateplovania, regulácie vlhkosti a pod.	2021–2024
pokračovať v „debarierizácii“ budov kultúrnych inštitúcií v súlade s koncepciou spravovania majetku ŽSK	2022–2024
investovať do obnoviteľných zdrojov energie, zadržiavania vody v areáloch kultúrnych inštitúcií, výsadby stromov, tienenia, triedenia odpadov, recyklovania a	2022–2026

d'alších aktivít podporujúcich mitigáciu dopadov klimatických zmien a znižovanie energetickej záťaže

Opatrenie 7: Vytvorenie systému monitoringu návštevnosti kultúrnych inštitúcií kraja a informačných databáz

Aktivita	Termín realizácie
vytvoriť prehľad o vyťažnosti, návštevnosti a záujmu o expozície, podujatia, predstavenia a aktivity kultúrnych inštitúcií	2022–2023
získavať analytické dáta o návštevnosti využitím inovatívnych technológií (napr.: dáta mobilných operátorov, senzory, heat mapy, big data, Google analytics a pod.)	2022–2026

Opatrenie 8: Zlepšenie starostlivosti o návštevníkov a socioekonomických partnerov a marketingovej komunikácie

Aktivita	Termín realizácie
vytvoriť/aktualizovať a implementovať marketingové stratégie kultúrnych inštitúcií	2021–2022
zlepšiť marketingové aktivity kultúrnych inštitúcií s využitím moderných technológií a postupov (napr.: PPC kampane na „pozícovanie“ na „Google search“) na základe analytických dát trhového prostredia a návštevníkov vrátane informácií z knihy návštev a ústnej spätnej väzby	2021–2023
zvýšiť povedomie o kultúrnych inštitúciách prostredníctvom kvalitného „brand“ manuálu a jeho uplatňovania v praxi	2022–2023
posilniť informačné prvky pri cestách, cyklotrasách a chodníkoch pre podporu návštevnosti kultúrnych inštitúcií	2021–2026
zvyšovať ponuku pre školy v regióne na základe ich požiadaviek a pripomienok	2021–2026
implementovať ponuku kultúrnych inštitúcií do aplikácií, web portálov a propagačných materiálov tretích strán (cestovný ruch, kultúra, doprava a pod.)	2021–2026
realizovať a zlepšovať vzdelávacie aktivity pre návštevníkov (audience development)	2023–2026
zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb (celý proces od poskytnutia základnej informácie, cez produkt, po starostlivosť o návštevníka po využití produktu/služby)	2022–2026
zvyšovať pridanú hodnotu pre návštevníka poskytnutím nových služieb a zážitkov využitím kreatívneho prístupu (napr.: obsluha vlaku bude jazdiť v tradičných uniformách, vyzývanie návštevníkov, aby sa s nimi odfotili, teraz sú pasívni a majú poobliekané špinavé mikiny)	2021–2026
sledovať, vyhodnocovať a zlepšovať spokojnosť návštevníkov na základe monitorovania spätnej väzby a získavania informácií o ich správaní a preferenciách (napr.: realizovať online prieskumy, krátke ankety na webe a sociálnych stránkach a pod.)	2022–2026
sledovať a využívať najnovšie trendy a poznatky svetových kultúrnych stánkov z pohľadu PR, komunikácie a starostlivosti o návštevníka (klubové karty, zľavy, hry, individualizácia/personalizácia ponuky, cielená reklama, virálny marketing a pod.)	2022–2026

Opatrenie 9: Zvyšovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov vrátane kompetencií 21. storočia

Aktivita	Termín realizácie
realizovať školenia, workshopy, stáže a iné vzdelávacie podujatia pre zamestnancov kultúrnych inštitúcií	2022–2026

realizovať školenia zamerané na zlepšenie podnikateľských a komunikačných zručností a uplatňovanie „biznis“ pohľadu pre vedúcich pracovníkov kultúrnych inštitúcií	2021–2023
realizovať školenia týkajúce sa kompetencií 21. storočia, marketingu a projektového riadenia pre zamestnancov kultúrnych inštitúcií	2021–2023
postupne zvyšovať finančné ohodnotenie zamestnancov naviazaním na zvýšenie sebestačnosti kultúrnych inštitúcií a odborné vzdelávanie zamestnancov	2023–2026
viac využívať čiastočné úväzky a zdieľanie odborníkov viacerými kultúrnymi inštitúciami	2023–2026
realizovať pravidelné hodnotenie odborných činností zamestnancov	2022–2026
v spolupráci so zriaďovateľom a sociálno-ekonomickými partnermi postupne a citlivo zavádzať inovačnú firemnú kultúru zameranú na zlepšenia a neustály rozvoj inštitúcie	2022–2026
s cieľom dosahovania lepších výsledkov vytvárať kompatibilné a komplementárne projektové tímy majúce odbornú kulturologickú spôsobilosť, ako aj kompetencie 21. storočia a biznis pohľad („starí a mladí“, „skúsení a odvážni“)	2022–2026

Opatrenie 10: Citlivé a motivované udržanie/zvyšovanie finančnej sebestačnosti kultúrnych inštitúcií

Aktivita	Termín realizácie
zlepšiť cenotvorbu a optimalizovať vstupné pre návštevníka na základe získaných dát o návštevnosti, štúdií renomovaných inštitúcií, skúseností z obdobných kultúrnych inštitúcií a existujúceho know-how	2021–2026
realizovať pravidelný benchmarking vstupného do kultúrnych inštitúcií na Slovensku a v okolitých krajinách	2021–2026
implementovať biznis pohľad na ponuku kultúrnych inštitúcií a využiť jeho možnosti na zvýšenie príjmov	2022–2026
aktívne vyhľadávať alternatívne/dodatočné zdroje financovania (okrem vlastných príjmov a rozpočtu ŽSK) ako EŠIF, dotácie, granty, bezúročné pôžičky, PPP projekty, crowdfunding, fundraisingové kampane, prenájom nevyužívaných priestorov/majetku a pod.)	2021–2026
zaviesť systém finančnej motivácie pre zamestnancov za návrhy, ktoré zlepšia finančný stav kultúrnych inštitúcií	2022–2026
zaviesť / zlepšiť motivačný systém odmeňovania zamestnancov, postavený na ich výkonnosti a výsledkoch ich práce	2022–2026
prehodnotiť využívanie zverených priestorov s cieľom prenajatia vhodných priestorov a prehodnotiť príjmy za existujúci prenájom priestorov	2021–2022
aktívne využívať rôzne grantové schémy aj na úrovni miestnej samosprávy	2021–2026
poskytovať všestrannú metodickú podporu kultúrnym inštitúciám	2021–2026
analyzovať pozitívne prípadové štúdie fungovania kultúrnych inštitúcií (zistiť, prečo sa iným podobným niečo podarilo, prečo sú lepší) a implementovať možné zlepšenia a inovatívne prvky	2022–2026

Opatrenie 11: Vytváranie podmienok pre zabezpečenie dostatku odborných pracovníkov v oblasti kultúry

Aktivita	Termín realizácie
v spolupráci s Úradom ŽSK prehodnotiť existujúce študijné odbory na stredných školách z pohľadu personálneho zabezpečenia činností v oblasti kultúry	2022–2023

v spolupráci s MK SR a celoslovenskými stavovskými organizáciami podporovať aktivity zvyšujúce spoločenský status umelcov a pracovníkov v oblasti kultúry	2022–2026
využívať „zdieľanie“ odborníkov vo vhodných oblastiach činnosti kultúrnej inštitúcie (multiplikácia know-how, výchovanie vlastných talentov, ponuka čiastočných úväzkov, projektových/dočasných pozícií a pod.)	2023–2026

Priorita 3: Rozvoj kultúrneho potenciálu a kreatívnych odvetví v Žilinskom kraji

Opatrenie 12: Udržanie a budovanie efektívneho systému podpory subjektov a aktérov pôsobiacich v oblasti kultúry na území kraja

Aktivita	Termín realizácie
vytvoriť/roziširiť komplexný grantový program ŽSK pre subjekty kultúrneho a kreatívneho odvetvia na podporu ich aktivít a tiež na prevádzkové výdavky vrátane malých opráv, investícia do malej techniky (vzor BSK), vrátane dlhodobých programov (dlhších ako 1 rok) Grantový program bude podporený vhodným softwarom, ktorý zvýši efektivitu procesov, rýchlosť spracovania žiadostí a umožní spracovanie dát aj pre iné účely. Jednotlivé výzvy môžu tvoriť komplementárnu podporu k projektom, ktoré budú podporené aj z iných zdrojov.	2021–2022
zaviesť online predaj vstupeniek s prepojením na vernostné systémy so zvýhodnením	2022–2023
zabezpečiť vhodné informačné systémy pre prepojenie do medzinárodných sietí	2022–2024
vytvoriť systém podpory donorov s cieľom zvýšiť motiváciu súkromného sektoru, podporovať projekty v oblasti kultúry a rozvíjať koncept podnikovej sociálnej zodpovednosti (Corporate Social Responsibility)	2022–2026
vytvoriť účinný systém podpory subjektom nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu v kraji s cieľom výmeny informácií, rozvoja sieťovania, partnerstiev a spoločných projektov	2022–2026
podporovať vytvorenie/rozvoj lokálnej kultúrnej komunity a komunitnej tvorby (napr.: ponúkať voľné priestory /ateliéry, sály, zimné záhrady, salóny, zasadačky, a pod./ na skúšanie, tvorbu, prezentáciu mladým/začínajúcim autorom a tímom)	2023–2026

Opatrenie 13: Podpora tvorby, výroby, produkcie a distribúcie umeleckej tvorby

Aktivita	Termín realizácie
vytvoriť systém motivácie a hodnotenia pre tvorbu, výrobu a distribúciu umeleckej tvorby (divadelných inscenácií a predstavení, animovaného filmu, hudby atď.)	2022–2023
organizovať hostovanie vo vhodných lokalitách (napr.: strediská cestovného ruchu, kúpele a pod.)	2022–2026

Opatrenie 14: Podpora budovania partnerstiev na regionálnej, slovenskej a medzinárodnej úrovni vrátane verejno-súkromných partnerstiev

Aktivita	Termín realizácie
uchádzať sa o členstvo (kultúrne inštitúcie) a aktívnu spoluprácu v organizáciách cestovného ruchu, miestnych akčných skupinách, radách partnerstva a spolupracovať s podnikateľskými subjektmi, neziskovým sektorom vrátane cirkví, ktorí poskytujú služby pre návštevníkov Komerčné subjekty cestovného ruchu často potrebujú získať partnerov s kvalitným „obsahom“ pre svoju klientelu – zážitky, emócie, show, kultúrne vyžitie, kultúrne dedičstvo, pamiatky, noblesa...) – vzájomná reklama, zľavy, odporúčania...	2021–2026

vytvoriť databázu zahraničných partnerov a aktívne komunikovať a spolupracovať v oblasti zdieľania informácií, organizovaní spoločných podujatí a projektovej činnosti kultúrnych inštitúcií (spoločné projekty, festivaly, synergický efekt, naviazanie nového obecnstva...)	2022–2026
rozvíjať spoluprácu s odbornými (stavovskými) inštitúciami, asociáciami, klubmi, podnikateľskými subjektmi a inými odbornými skupinami na Slovensku a v zahraničí Např.: stať sa partnerom pre domáce i zahraničné odborné inštitúcie a IT/digitálne firmy na reálne odskúšanie nových/vyvíjaných technológií a aplikácií	2022–2026
aktívne spolupracovať s mestami, uchádzajúcimi sa o titul Európske hlavné mesto kultúry a rozvíjajúcimi pripravené projekty v oblasti kultúry	2021–2026
aktívne spolupracovať so vzdelávacími inštitúciami (stredné školy, vysoké školy) za účelom skvalitnenia výučby ekonomických a podnikateľských činností v kultúre vrátane tej nezriaďovanej	2021–2026

Opatrenie 15: Vytváranie podmienok pre rozvoj nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu v rámci budovania regionálneho ekosystému

Aktivita	Termín realizácie
spracovať pasportizáciu existujúcich verejných priestorov (aj nevyužitých) v kraji a posúdiť možnosti ich využitia, prepojenie a synergiu medzi vlastníkmi priestorov a subjektmi nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu a publikovať ju vo forme otvorených dát (v grafickej podobe)	2021–2023
spracovať mapu kultúrnych organizácií a kultúrnych podujatí v kraji a publikovať ju vo forme otvorených dát a aplikácie pre IKT	2022–2026
vybudovať nové kreatívne centrum pre subjekty nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu, v ktorých budú vytvorené tvorivé pracovné podmienky, možnosť požičiavania techniky pre kultúrne podujatia a možnosť získania odbornej pomoci	2024–2026
podporovať študijné cesty, stáže, workshopy a iné formy formálneho aj neformálneho vzdelávania a sieťovania (ako cieleň mentoring, fundraising, sponsoring a iné.) pre pracovníkov v oblasti nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu	2023–2026
podporovať mobilitu kreatívnych pracovníkov – rezidenčné programy a iné možnosti, ktorými sa dajú pritiahnúť (aj dočasne) kreatívni ľudia do regiónu	2024–2026

Opatrenie 16: Rozvoj nástrojov motivácie pre dobrovoľnícku prácu v oblasti kultúry

Aktivita	Termín realizácie
vytvoriť systém a odbornú podporu pre prácu s dobrovoľníkmi v oblasti kultúry (s využitím dobrej praxe v kreatívnom priemysle)	2022–2023
rozvíjať spoluprácu so školami (hostovanie na školách) a seniormi s cieľom získať dobrovoľníkov pre aktivity kultúrnych inštitúcií	2023–2026
rozvíjať formálne platformy pre rozvoj, koordináciu a propagáciu dobrovoľníctva (např.: Žilinské dobrovoľnícke centrum), oceňovať dobrovoľníkov, medializovať dobrú prax a prepojiť ich s existujúcimi interaktívnymi databázami pre prvý kontakt medzi dobrovoľníkmi a hosťiteľskými organizáciami (např.: Erasmus+, European Solidarity Corps)	2022–2026

Opatrenie 17: Poskytovanie metodickej podpory subjektom pôsobiacim v oblasti kultúry na území kraja

Aktivita	Termín realizácie
vytvoriť systém poskytovania metodickej podpory živnostníkom, začínajúcim podnikateľom (start-up), neziskovým organizáciám pôsobiacim v oblasti kultúry v kraji pre ich aktivity a činnosť, získavanie zdrojov, projektové riadenie a pod.	2022–2023
poskytovať cieľnú podporu na zorientovanie sa v legislatíve v oblasti kultúry najmä subjektom nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu	2022–2026

Opatrenie 18: Využívanie cudzích finančných zdrojov (EŠIF, INTERREG, MK SR, EEA granty, súkromné zdroje, a iné)

Aktivita	Termín realizácie
realizovať aktívny monitoring výziev na získanie zdrojov	2021–2026
zapájať sa do výziev vyhlasovaných MK SR, Fond podpory umenia, EŠIF INTERREG a iných donorov	2021–2026
získať potrebné know-how a využívať nové metódy získavania finančných prostriedkov, ako sú napr.: fundraising, crowdfunding pre činnosť a aktivity kultúrnych inštitúcií	2022–2026

IV.3 Indikatívny finančný harmonogram realizácie koncepcie

V súvislosti s plnením opatrení a aktivít z koncepcie predpokladáme investície do ich realizácie v horizonte piatich rokov – do roku 2026. V tejto kapitole uvádzame návrh potrieb a zdrojov financovania jednotlivých činností vyplývajúcich z navrhnutých aktivít.

	Predpokladané náklady	Zdroje financovania
Priority a opatrenia celkom	41 212 500 €	ŽSK, EHMK, Granty EÚ, FPU, MK, Granty miest a obcí, OvZP
Priorita 1: Aktívna ochrana a využitie kultúrneho dedičstva Žilinského kraja	26 575 000 €	ŽSK, Granty EÚ, FPU, OvZP
Opatrenie 1: Vytváranie a zlepšovanie podmienok pre realizáciu vedecko-výskumnej činnosti vrátane výstupov (výstavy, publikácie)	175 000 €	ŽSK
Opatrenie 2: Realizácia odbornej ochrany, bezpečnosti a evidencie kultúrneho dedičstva a ich digitalizácia	600 000 €	ŽSK, Granty EÚ, OvZP
Opatrenie 3: Udržiavanie a rozširovanie ponukového portfólia kultúrnych inštitúcií vrátane akvizícií	400 000 €	ŽSK, Granty EÚ, FPU
Opatrenie 4: Modernizácia prezentácie kultúrneho dedičstva a rozširovanie doplnkových služieb s využitím smart riešení – inovácií, nových technológií a nových metód marketingu	6 000 000 €	ŽSK, Granty EÚ
Opatrenie 5: Ochrana a obnova národných kultúrnych pamiatok	19 400 000 €	ŽSK, Granty EÚ

Priorita 2: Efektívne fungovanie kultúrnych inštitúcií Žilinského samosprávneho kraja	4 907 500 €	ŽSK, Granty EÚ, OvZP
Opatrenie 6: Znižovanie investičného dlhu na budovách kultúrnych inštitúcií a zlepšenie ich technického vybavenia	4 000 000 €	ŽSK, Granty EÚ
Opatrenie 7: Vytvorenie systému monitoringu návštevnosti kultúrnych inštitúcií kraja a informačných databáz	300 000 €	ŽSK
Opatrenie 8: Zlepšenie starostlivosti o návštevníkov a socioekonomických partnerov a marketingovej komunikácie	507 500 €	ŽSK, OvZP
Opatrenie 9: Zvyšovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov vrátane kompetencií 21. storočia	100 000 €	ŽSK, OvZP
Opatrenie 10: Citlivé a motivované udržanie/zvyšovanie finančnej sebestačnosti kultúrnych inštitúcií	0 €	
Opatrenie 11: Vytváranie podmienok pre zabezpečenie dostatku odborných pracovníkov v oblasti kultúry	0 €	
Priorita 3: Rozvoj kultúrneho potenciálu a kreatívnych odvetví v Žilinskom kraji	9 730 000 €	ŽSK, EHMK, OvZP
Opatrenie 12: Udržanie a budovanie efektívneho systému podpory subjektov a aktérov pôsobiacich v oblasti kultúry na území kraja	1 850 000 €	ŽSK
Opatrenie 13: Podpora tvorby, výroby, produkcie a distribúcie umeleckej tvorby	300 000 €	ŽSK
Opatrenie 14: Podpora budovania partnerstiev na regionálnej, slovenskej a medzinárodnej úrovni vrátane verejno-súkromných partnerstiev	6 000 000 €	ŽSK
Opatrenie 15: Vytváranie podmienok pre rozvoj nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu v rámci budovania regionálneho ekosystému	1 400 000 €	OvZP, EHMK
Opatrenie 16: Rozvoj nástrojov motivácie pre dobrovoľnícku prácu v oblasti kultúry	0 €	
Opatrenie 17: Poskytovanie metodologickej podpory subjektom pôsobiacim v oblasti kultúry na území kraja	180 000 €	ŽSK, OvZP ŽSK
Opatrenie 18: Využívanie cudzích finančných zdrojov (EŠIF, INTERREG, MK SR, EEA granty, súkromné zdroje a iné)	0 €	

Priorita 1: Aktívna ochrana a využitie kultúrneho dedičstva Žilinského kraja

Opatrenie 1: Vytváranie a zlepšovanie podmienok pre realizáciu vedecko-výskumnej činnosti vrátane výstupov (výstavy, publikácie)

Potreba finančného zabezpečenia	Predpokladané náklady	Zdroje financovania
modernizácia IKT pre vedecko-výskumnú činnosť múzeí a galérií	50 000 €	Žilinský samosprávny kraj
podpora služobných ciest za účelom účasti na konferenciách, workshopoch a ďalších podujatiach	125 000 €	Žilinský samosprávny kraj

Opatrenie 2: Realizácia odbornej ochrany, bezpečnosti a evidencie kultúrneho dedičstva a ich digitalizácia

Potreba finančného zabezpečenia	Predpokladané náklady	Zdroje financovania
digitalizácia knižných fondov	100 000 €	Granty EÚ, ŽSK, OvZP
technika pre digitalizáciu divadelných predstavení	20 000 €	Granty EÚ, ŽSK, OvZP
technika pre digitalizáciu zbierkového fondu múzeí	20 000 €	Granty EÚ, ŽSK, OvZP
technika pre digitalizáciu pozorovaní hvezdárne	10 000 €	Granty EÚ, ŽSK, OvZP
automatizované systémy regulácie prostredia	250 000 €	Granty EÚ, ŽSK
inteligentné kamerové systémy	200 000 €	Granty EÚ, ŽSK

Opatrenie 3: Udržiavanie a rozširovanie ponukového portfólia kultúrnych inštitúcií vrátane akvizícií

Potreba finančného zabezpečenia	Predpokladané náklady	Zdroje financovania
technológie pre prezentáciu prostredníctvom rozšírenej reality	200 000 €	Granty EÚ, ŽSK
technológie pre prezentáciu kultúrneho dedičstva znevýhodneným návštevníkom	200 000 €	FPU, ŽSK

Opatrenie 4: Modernizácia prezentácie kultúrneho dedičstva a rozširovanie doplnkových služieb s využitím smart riešení – inovácií, nových technológií a nových metód marketingu

Potreba finančného zabezpečenia	Predpokladané náklady	Zdroje financovania
vybudovanie digitária v Žiline	4 000 000 €	Granty EÚ
IKT pre smart riešenia, virtuálna a rozšírená realita	2 000 000 €	Granty EÚ, ŽSK
doplnkové služby kultúrnych zariadení	1 000 000 €	Žilinský samosprávny kraj

Opatrenie 5: Ochrana a obnova národných kultúrnych pamiatok

Potreba finančného zabezpečenia	Predpokladané náklady	Zdroje financovania
projektové dokumentácie pre obnovu NKP	400 000 €	Žilinský samosprávny kraj
obnova NKP	19 000 000 €	Granty EÚ, ŽSK

Priorita 2: Efektívne fungovanie kultúrnych inštitúcií Žilinského samosprávneho kraja

Opatrenie 6: Znižovanie investičného dlhu na budovách kultúrnych inštitúcií a zlepšenie ich technického vybavenia

Potreba finančného zabezpečenia	Predpokladané náklady	Zdroje financovania
rekonštrukcia budov a areálov s ohľadom na energetickú efektívnosť	2 000 000 €	Granty EÚ, ŽSK
debarierizácia priestorov kultúrnych zariadení	1 000 000 €	Granty EÚ, ŽSK
investície do obnoviteľných zdrojov a ďalších aktivít pre udržateľnú klímu	1 000 000 €	Granty EÚ, ŽSK

Opatrenie 7: Vytvorenie systému monitoringu návštevnosti kultúrnych inštitúcií kraja a informačných databáz

Potreba finančného zabezpečenia	Predpokladané náklady	Zdroje financovania
softvérové a hardvérové riešenia pre monitoring návštevnosti a databázy	300 000 €	Žilinský samosprávny kraj

Opatrenie 8: Zlepšenie starostlivosti o návštevníkov a socioekonomických partnerov a marketingovej komunikácie

Potreba finančného zabezpečenia	Predpokladané náklady	Zdroje financovania
členské v oblastných organizáciách cestovného ruchu	37 500 €	OvZP ŽSK
vzdelávacie aktivity pre návštevníkov	70 000 €	OvZP ŽSK
nové služby pre zákazníkov a firemná kultúra	100 000 €	ŽSK, OvZP ŽSK
Implementácia ponuky kultúrnych OvZP do systému dopravnej karty	300 000 €	ŽSK

Opatrenie 9: Zvyšovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov vrátane kompetencií 21. storočia

Potreba finančného zabezpečenia	Predpokladané náklady	Zdroje financovania
školenia, workshopy, stáže pre zamestnancov v kultúre	100 000 €	ŽSK, OvZP ŽSK

Opatrenie 10: Citlivé a motivované udržanie/zvyšovanie finančnej sebestačnosti kultúrnych inštitúcií

- Bez potreby finančných zdrojov/ procesná optimalizácia činností

Opatrenie 11: Vytváranie podmienok pre zabezpečenie dostatku odborných pracovníkov v oblasti kultúry

- Bez potreby finančných zdrojov/ procesná optimalizácia činností

Priorita 3: Rozvoj kultúrneho potenciálu a kreatívnych odvetví v Žilinskom kraji

Opatrenie 12: Udržanie a budovanie efektívneho systému podpory subjektov a aktérov pôsobiacich v oblasti kultúry na území kraja

Potreba finančného zabezpečenia	Predpokladané náklady	Zdroje financovania
grantový systém ŽSK pre podporu kultúry inšpirovaný BSK	1 750 000 €	Žilinský samosprávny kraj
softvérové riešenia	50 000 €	Žilinský samosprávny kraj
system podpory donorov	50 000 €	Žilinský samosprávny kraj

Opatrenie 13: Podpora tvorby, výroby, produkcie a distribúcie umeleckej tvorby

Potreba finančného zabezpečenia	Predpokladané náklady	Zdroje financovania
dotácie pre kultúrne strediská na distribúciu umeleckej tvorby v regiónoch	300 000 €	Žilinský samosprávny kraj

Opatrenie 14 - Podpora budovania partnerstiev na regionálnej, slovenskej a medzinárodnej úrovni vrátane verejno-súkromných partnerstiev

Potreba finančného zabezpečenia	Predpokladané náklady	Zdroje financovania
členské múzeí, galérií, kultúrnych stredísk a hvezdárne v OOCR	vid' Opatrenie 8	OvZP ŽSK
podpora projektu EHMK Žilina-Beskydy 2026	6 000 000 €	Žilinský samosprávny kraj

Opatrenie 15: Vytváranie podmienok pre rozvoj nezávislej kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu v rámci budovania regionálneho ekosystému

Potreba finančného zabezpečenia	Predpokladané náklady	Zdroje financovania
podpora študijných ciest, stáží a workshopov	100 000 €	OvZP ŽSK
vybudovanie kreatívneho centra	1 300 000 €	projekt EHMK 2026

Opatrenie 16: Rozvoj nástrojov motivácie pre dobrovoľnícku prácu v oblasti kultúry

- Bez potreby finančných zdrojov/procesná optimalizácia činností

Opatrenie 17: Poskytovanie metodickéj podpory subjektom, pôsobiacim v oblasti kultúry na území kraja

Potreba finančného zabezpečenia	Predpokladané náklady	Zdroje financovania
Metodická podpora prostredníctvom kultúrnych stredísk (personálne náklady)	180 000 €	ŽSK, OvZP ŽSK

Opatrenie 18: Využívanie cudzích finančných zdrojov (EŠIF, INTERREG, MK SR, EEA granty, súkromné zdroje a iné)

- Bez potreby finančných zdrojov/procesná optimalizácia činností

Odhad celkových nákladov na realizáciu opatrení do roku 2026 je 42 mil. eur. Najnákladnejšie opatrenia súvisia s obnovou národných kultúrnych pamiatok (19 mil. eur), modernizáciou prezentácie kultúrneho dedičstva (7 mil. eur, vrátane vybudovania digitária), znižovanie investičného dlhu na budovách (4 mil. eur), grantové systémy ŽSK pre kultúru (1,75 mil. eur) a podpora projektu EHMK (6 mil. eur). V rámci implementácie projektu bude potrebné tiež počítať s personálnym posilnením Odboru kultúry ŽSK o 2–3 odborných pracovníkov.

IV.4 Indikatívny zoznam projektových zámerov a smart riešení

V rámci prípravy dokumentu boli oslovené organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja pre dodanie ich predstáv o smart riešeniach v ich priestoroch. Jednotlivé riešenia sme zoradili podľa nastavených priorít do súvisu s navrhovanými opatreniami.

Priorita 1: Aktívna ochrana a využitie kultúrneho dedičstva Žilinského kraja

Opatrenie 2: Realizácia odbornej ochrany, bezpečnosti a evidencie kultúrneho dedičstva a ich digitalizácia

Por. číslo	Typ smart riešenia	Popis	Odhadované náklady
1	Kamerové systémy	Bezpečnostné kamerové systémy pre ochranu návštevníkov, zbierkových predmetov, záznam podujatí – kamery, drony	nedodané
2	Digitalizácia kníh a dokumentov	Digitalizované knihy a dokumenty pre jednoduchšiu, prehľadnejšiu prácu	cca 10 000 € /knižnica

		s dokumentom pre návštevníka aj odborníka, archivácia kultúrneho dedičstva	
3	Čipová technológia evidencie fondov	Zjednodušenie revízie fondov, napr. s RFID chipmi (bez nutnosti dotyku)	1 €/chip/kniha
4	Automatizácia technológií budov	Elektronizácia ovládania kupoly hviezdárne, automatická regulácia klímy v depozitároch	nedodané

Opatrenie 4: Modernizácia prezentácie kultúrneho dedičstva a rozširovanie doplnkových služieb s využitím smart riešení – inovácií, nových technológií a nových metód marketingu

Por. číslo	Typ smart riešenia	Popis	Odhadované náklady
5	Aplikácie pre smart zariadenia	Audioguidy a videoguidy pre hendikepovaných, prezentačné aplikácie s online predajom, push notifikáciami, plánovaním programu, vzdelávacie aplikácie pre deti a mládež, potreby gamifikácie, knižničné aplikácie	6 000 – 200 000 €
6	Interaktívne weby	Ponuka interaktívneho obsahu, online predaja, prepojenie so sociálnymi sieťami, plánovanie programu, implementácia blogov, vodcastov, podcastov	2 000 – 20 000 €
7	Interaktívne obrazovky/tabule/panely	Informačné panely, vstupné panely, interaktívne knihy, externé videorámy, dotykový glóbus, mapa oblohy a pod.	kniha 19 800 €, vonkajší kiosk 19 400 €, vnútorný kiosk od 6 500 €, menšie panely od 2 000 €, rotačný model atmosféry od 6 000 €, interaktívna mapa a projekcia na stôl 5 000 €
8	Digitálne porady	Dotykové panely pre prezentáciu projektov, technických výkresov a podobne na poradách	nedodané
9	Hudobné projekcie	Dobová hudba v expozíciách, navodenie atmosféry, zvukové záznamy podujatí, rozhovorov, technológie pre prehrávanie reprodukovanej a živej hudby	nedodané
10	Virtuálne prehliadky	Prehliadky priestorov, expozícií, podujatí organizovaných kultúrnymi inštitúciami, projekcia vedeckých činností	od 500 €
11	Elektronická čítacia lupa	Čítanie textov i predmetov pre zrakovo znevýhodnených	2 500 €
12	Smart lavičky/smart boxy	Pripojenie na Wi-fi, dobitie smart zariadení s možnosťou sedenia	4 000 €

13	Smart vizualizér	Snímanie textu, obrázkov, dokumentov a 3D objektov pre zobrazenie malých častí oku návštevníka s premietnutím na obrazovke	1 000 €
14	QR kódy	QR kódy do kníh s prelinkom na recenzie, QR kódy pri exponátoch pre sprístupnenie rozšírených informácií	nedodané
15	Interaktívne hry	Interaktívne projekčné hry typu šach, pexeso, vedomostné kvízy a hry	nedodané
16	3D tlač	Tlač predmetov historického významu určených na predaj – suveníry	400 – 1 500 €
17	Open data	Online databázy z pozorovateľských programov, meteostanice, panoramatických kamier	nedodané
18	Online streaming	Hardvérové a softvérové riešenia pre živé vysielanie podujatí, predstavení	technické vybavenie 10 000 €
19	IQ park	Digitárium pre vzdelávanie a prezentáciu v oblasti vedy a techniky so zázemím pre organizáciu podujatí	4 000 000 €
20	Robotické zariadenia	Humanoidný robot – napr. kozmonaut pred planetárium	nedodané
21	Holografické prezentácie	Prezentácia objektov z astronómie, zbierkových predmetov múzeí, historických situácií	od 4 500 €, holografický projektor 1 400 €
22	Virtuálna a rozšírená realita	Simulátory v rámci IQ parku, zážitkové vzdelávacie programy vo VR, prezentácia historických priestorov, území	57 000 € – simulátor jazdy na mesačnom povrchu

Priorita 2 : Efektívne fungovanie kultúrnych inštitúcií Žilinského samosprávneho kraja

Opatrenie 8: Zlepšenie starostlivosti o návštevníkov a socioekonomických partnerov a marketingovej komunikácie

Por. číslo	Typ smart riešenia	Popis	Odhadované náklady
23	Digitálne štítky	Nahradenie popisov pri zbierkových predmetoch digitálnymi formami zobrazovania	300 €/štítok (Amlabel)
24	Sociálne siete	Interakcia kultúrnych inštitúcií s návštevníkmi, propagácia	nedodané
25	E-beacons	Bluetooth marketing – zdieľanie informácií pre návštevníka, získavanie dát o návštevnosti, záujmu o expozície	nedodané

Opatrenie 9: Zvyšovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov vrátane kompetencií 21. storočia

Por. číslo	Typ smart riešenia	Popis	Odhadované náklady
26	Vzdelávanie, tímová spolupráca	Online vzdelávacie aktivity knižníc, team building (pracovné raňajky, spoločné podujatia spojené s dobrovoľníckou činnosťou, semináre...)	nedodané

IV.5 Monitorovanie a hodnotenie koncepcie

Monitorovanie plnenia koncepčných návrhov bude realizované Odborom kultúry Žilinského samosprávneho kraja minimálne 4-krát v roku. Odborní pracovníci budú vyhodnocovať plnenie úloh vyplývajúcich z návrhovej časti koncepcie a najmenej 1 krát ročne sledovať vývoj kľúčových ukazovateľov navrhnutých v SMART koncepcii.

Najmenej 1-krát v roku bude vypracované hodnotenie komisie projektovým tímom koncepcie, ktorý okrem pracovníkov Odboru kultúry ŽSK tvoria riaditelia zriaďovaných inštitúcií ŽSK, aktéri nezávislej kultúry v kraji, akademickí pracovníci Žilinskej univerzity a externí odborní konzultanti.

Jedenkrát ročne bude hodnotiaca správa SMART koncepcie kultúry súčasťou správy hodnotenia PHSR ŽSK 2021+ predkladaná do zastupiteľstva Žilinského samosprávneho kraja.

